

rudar

Časopis Skupine Premogovnik Velenje
izhaja od leta 1953 7/julij, avgust 2010

Mirna in proizvodno uspešna prva polovica leta / stran 4

Blok 6 tehnološko, okoljsko in ekonomsko primeren in upravičen / stran 6

Na 50. Skoku čez kožo novinci in Borut Pahor / strani 8 - 12

Promotorji inovacijske dejavnosti so promotorji po duši / stran 22

Vsebina

stran 4

Mirna in proizvodno uspešna prva polovica leta

stran 5

Preskus drobilnika premoga

stran 6

Blok 6 tehnološko, okoljsko in ekonomsko primeren in upravičen

strani 8–12

Na 50. Skoku čez kožo novinci in Borut Pahor

stran 9

Ponosni smo na rudarje in tradicijo

stran 13

Nagrada je motivacija za še boljše delo

stran 16

Sodelovanje ključ uspešnosti

stran 17

Rudarji praznovali v Grižah

stran 18

Zmagala Ivo Hans Avberšek in Rudarski oktet Velenje

stran 20

Tretje leto delovanja Fakultete za energetiko

stran 21

Škalčan sem ostal!

stran 22

Promotorji inovacijske dejavnosti so promotorji po duši

stran 23

Predstavitve delovnih oblačil HTZ Velenje

stran 24

Prebujena šoštanjnska Trnuljčica

stran 26

Zdravje: demenca

stran 28

15. Mednarodni atletski miting

rudar

Časopis Skupine Premogovnik Velenje

IZDAJATELJ

Premogovnik Velenje
julij, avgust 2010, številka 7

UREDNIŠTVO

Glavna in odgovorna urednica:
Diana Janežič
Oblikovanje: Ivo Hans Avberšek
Novinarka in lektorica: Dragica
Marinšek
Naslov: Uredništvo Rudarja,
Partizanska 78, 3320 Velenje,
tel. 03/899-6396, faks 03/5869-
131, el. pošta: diana.janezic@rlv.si

UREDNIŠKI ODBOR

Tadeja Mravljak Jegrišnik,
predsednica, Diana Janežič,
glavna in odgovorna urednica,
Ivo Hans Avberšek, oblikovalec,
Dragica Marinšek, lektorica,
Metka Marič, Pavel Skornšek,
Proizvodnja, Miran Božič, Svet
delavcev, Ferdinand Žerak,
sindikata, Ilinka Filipovič, HTZ
Velenje, Ivan Pečovnik, RGP,
Srečko Gračner, PV Invest,
Suzana Puc, GOST

OBLIKOVANJE

Ivo Hans Avberšek,
StudioHtz, HTZ Velenje,
el. pošta: hans@rlv.si

TRŽENJE OGLASOV

StudioHtz, HTZ Velenje, kontakt:
David Koren, el. pošta:
narocila.studiohtz@rlv.si, tel.
03/5871-774, GSM 051-301-634

TISK

StudioHtz, HTZ Velenje,
I. P., d. o. o., Velenje

NAKLADA

4000 izvodov
Mesečnik Rudar prejema
zaposleni v Skupini Premogovnik
Velenje in člani Kluba
upokojencev Premogovnik
Velenje brezplačno. Davek na
dodano vrednost po stopnji 8,5 %.
Poštnina plačana pri pošti 3320.

NASLOVNICA:

Novinec
foto: Hans

Praznik danes jaz slavim, med vas rudarje si želim ...

To je le en del gesla, s katerim smo pričeli skok novincev na 50. Skoku čez kožo. Skok čez kožo je prireditev, posvečena praznovanju 3. julija – dneva rudarjev.

V petek, 2. 7. 2010, smo se uniformirani rudarji v popoldanskih urah zbrali na Titovem trgu. Močni, tovariški stiski rok upokojenih sodelavcev, veseli pogledi, iščoč prijatelja, sodelavca, in izrekanje dobrih želja so napolnili zborna mesto. Formiranje parade in odhod proti Mestnemu stadionu sta minila kot trenutek, pa vendar je to za vsakega rudarja še en kamenček v mozaiku lepih spominov.

Biti na čelu parade nekaj stoglave množice ponosnih ljudi, ki dobro vedo, kje je njihovo mesto in kolikšna je njihova veljava, je svojevrstno doživetje. Ob pogledu na tako ubrano množico so se vsakemu opazovalcu razblinili tudi najmanjši dvomi, ali je ta praznik vredno praznovati.

Med pohodom skozi Velenje smo udeleženci parade med gledalci začutili občudovanje in preplaval nas je ponos, začutili smo povezanost z mestom in njegovimi prebivalci. Tudi dežne kaplje, ki so rahlo padale, niso skazile tega veselega vzdušja. Še več, umaknile so se ljudem, ki si zaslužimo dostojno praznovanje stanovskega praznika. Prihod na Mestni stadion je bil veličasten. Najprej so nas pozdravili s tradicionalno kanonado in »šusi« so marsikomu med nami obudili spomine, ko so bili sestavni del proizvodnega procesa. Večtisočglava množica obiskovalcev je s ploskanjem pozdravila parado.

V pozdravnem nagovoru direktorja Premogovnika Velenje dr. Milana Medveda se je čutil odkrit ponos, da je na čelu kolektiva, ki niza uspeh za uspehom pri doseganju proizvodnih rezultatov in s tem delovnim mestom povečuje dodano vrednost. Takšen kolektiv se s ponosom ozre po dosežkih v preteklosti in smelo zre v prihodnost.

Da upravičeno smelo zre v prihodnost, je v svojem govoru potrdil tudi častni skakalec predsednik Vlade Republike Slovenije Borut Pahor. Za njihov trud in opravljeno delo je rudarjem in vsem zaposlenim v Skupini Premogovnik Velenje izrekel iskrene pohvale. Njegova podpora gra-

dnji bloka 6 v Termoelektrarni Šoštanj je bila pospremljena z gromkim aplavzom.

Meni že leta najljubši del skoka čez kožo je sprejem novincev v rudarski stan. Njihova mladostna navihanost je žarela iz njihovih gesel. Bili so hudomušni in zanimivi. Aplavz obiskovalcev pa je le še potrjeval navdušenje.

Dan pred našo prireditvijo so atleti nizali rekorde na 15. Mednarodnem atletskem mitingu. Rudarji in obiskovalci jim nismo ostali dolžni. Tudi 50. Skok čez kožo je bil rekordno obiskan. Organizacija in izvedba tako množične prireditve zahteva ogromno truda in dela vseh, ki smo v to vpeti. Vsi smo se trudili po najboljših močeh. Naša želja je bila rudarjem in vsem, ki z nami praznujejo, podariti nepozaben dan.

Po odzivih obiskovalcev s pono-

som ugotavljamo, da nam je v celoti uspelo.
SREČNO!

mag. Matjaž Koželj
vodja parade

Mirna in proizvodno uspešna prva polovica leta

V prvih šestih mesecih leta smo odkopali dva milijona 221.000 ton premoga, kar je precej več, kot je polovica letne načrtovane proizvodnje. Delali smo prav tako nekaj več kot polovico delovnih dni, in sicer 119 od 230 načrtovanih. Ob vseh teh številkah pa je najbolj pomembno to, da je bila proizvodnja tekoča in brez posebnosti tako v tehničnem kot varnostnem smislu.

Glavni tehnični vodja proizvodnje **mag. Marjan Kolenc** je zadovoljen, da smo takšno proizvodnjo dosegli le na dveh odkopih. »Razen pri zaključevanju odkopa v južnem krilu jame Preloge je odkopavanje povsod teklo brez težav,« je dejal. »Odkop v jami Pesje obratuje izredno dobro, z majhnimi napredki pridobiva dovolj premoga in ima stalno povprečje okoli 10.000 ton na dan.

Do maja je zelo dobro deloval tudi odkop v južnem krilu jame Preloge, čeprav je bilo dokaj slabo stanje odvozne proge.

Glede na prejšnje rezultate in naše izkušnje v G-področju proti pričakanju zelo dobro deluje odkop G2/C. Dosega lepe napredke in ustrezno količino odkopanega premoga. Povprečna dnevna količina odkopanega premoga je bila v prvih šestih mesecih precej več kot 18.000 ton, s čimer se letošnja proizvodnja uvršča med največje do zdaj.

Vse to kaže, da smo pri delovanju zgolj dveh odkopov uskladili zmogljivost glavnega odvoza premoga,« je povedal mag. Kolenc.

Količina premoga na deponiji je bila sredi julija (pogovor je bil opravljen 13. julija, op. p.) primerna temu času. V marcu in aprilu smo izvedli nekatere ukrepe, da deponija ne bi preveč narasla, v maju in juniju pa se je poraba premoga v TEŠ bistveno popravila. S tem so v termoelektrarni

nadomestili izpad porabe premoga, ki smo ga zabeležili februarja. Do zdaj je TEŠ porabila 70.000 ton več premoga, kot smo načrtovali za to obdobje. Kurilnost premoga je bila v prvih šestih mesecih 11,1 KJ/kg.

Varnost pri delu

V prvem polletju smo zabeležili nekoliko manjše število nezgod pri delu kot v enakem obdobju lani. Bistveno manj nezgod pri delu pa so zabeležili v enoti OUTN.

Mag. Kolenc je zadovoljen: »Izredno mirna je bila prva polovica leta tudi glede drugih dogodkov – bilo je le nekaj sprostitev pritiskov ter vdor mulja in vode, zabeležili pa nismo nobenih preokoraitiev plinskega stanja ali drugih izrednih dogodkov.«

Kolektivni dopust

V Skupini Premogovnik Velenje je kolektivni dopust načrtovan od 26. julija do 6. avgusta. Na dopustu bodo praktično vsi zaposleni v Premogovniku Velenje in HTZ Velenje, v drugih družbah dopust prilagajajo svoji dejavnosti in potrebam.

V Premogovniku Velenje večjih vzdrževalnih del za letošnji kolektivni dopust ne načrtujemo. Na delu bodo le dežurni sodelavci v jami in na površini, teh bo v vseh dneh okoli 40, ter nekaj dni posamezni sodelavci pri obračunu plač, v ekspeditu pošte, v tajništvu uprave in varnostniki.

»V juliju smo jamo pripravljali na kolektivni dopust in upam, da bo res počivala ter da v času dopusta ne bo kakšnih posebnih, izrednih dogodkov,« je optimističen mag. Kolenc.

Druga polovica leta

Delo v drugi polovici leta se bo začelo z izobraževanjem sodelavcev za uporabo novih samoreševalnih izolacijskih dihalnih aparatov SŠM 30 A, delo na obeh sedanjih odkopih pa bo teklo do novembra. Hkrati bodo že stekle priprave za montažo novih odkopov.

»V avgustu bomo začeli z montažo odkopa -50 C v jami Pesje, ta bo pod zloglasnim odkopom Y, z dvema pripravskima številka bomo začeli pripravljati novi odkop v južnem krilu jame Preloge, to bo -130 A, tečejo pa že tudi priprave na prvi odkop na tretjem nivoju G-področja. Poleg tega teče izdelava glavnega črpališča na k.-43,« je mag. Kolenc naštel glavne dejavnosti, ki poleg odkopavanja premoga čakajo zaposlene v jami v drugi polovici leta.

Diana Janežič

Proizvodnja junij 2010

odkop	načrtovano	doseženo	+/-	%	ton na dan
G2/C	147.000	174.147	27.147	118,47	8.293
-50/B	210.000	218.108	8.108	103,86	10.386
Proizvodnja	375.000	392.255	35.255	109,88	18.679
Priprave	6.300	9.211	2.911	146,21	439
Skupaj PV	363.300	401.466	38.166	110,51	19.117

Preskus drobilnika premoga

V okviru razvojne skupine za izdelavo jamskih prostorov je ena od aktivnosti tudi avtomatizacija transporta premoga s pripravnih delovišč. Projektna skupina, sestavljena iz strokovnjakov iz Premogovnika Velenje in HTZ Velenje, je izdelala prototip drobilnika premoga in njegovo delovanje članom razširjenega kolegija direktorja prikazala 29. junija.

Širše razloge za izdelavo drobilca je pojasnil glavni tehnični vodja proizvodnje **mag. Marjan Kolenc**. »Transport premoga veže na določenih pripravnih deloviščih, presipnih mestih in pri obvladovanju odvozne mehanizacije nase skoraj toliko zaposlenih kot na delovišču. Na teh delovnih mestih zaposlujeemo invalide, število teh pa, na srečo, pri proizvodnji premoga zelo upada.

Poleg tega se je število zaposlenih, tako imenovanih strežnikov mehanizacije, v okviru Oskrbe in urejanja transportnih naprav (OUTN) zaradi upokojitve prepolovilo. Na teh delovnih mestih zato zaposlujeemo zdrave sodelavce, ki jih zaradi tega primanjkuje na pripravnih deloviščih.

Zato je naš cilj, da čim več odvoza premoga avtomatiziramo. Pogoj, da to lahko storimo, pa je ustrezna velikost posameznih kosov premoga, saj se primerno zdrobljeni premog ne ustavlja na presipih in jih ne zamaši.«

V Premogovniku Velenje že nekaj let iščemo drobilnik premoga za odvoz s pripravnih delovišč, ki bi bil ustrezen po velikosti, merah, teži in funkcionalnosti. Drobilnik v okviru premičnega verižnega transporterja Hazemag je prevelik, prav tako nam s svojo širino ni ustrezal drobilec, ki ga izdeluje proizvajalec TTU iz Tuzle v BiH. Zato smo se dela lotili doma – strokovnjaki v Premogovniku Velenje in HTZ Velenje so izdelali prototip drobilca, ki je prilagojeni tip drobilnika, ki ga že uporabljamo na odkopnih pridobivalno-nakladalnih strojih Joy in Eickhoff.

Poskusno obratovanje drobilnika konec junija je na eni strani pokazalo, da je drobilec glede na zahteve optimalen, na drugi strani pa, da so še možne izboljšave in spremembe. Te se predvsem nanašajo na elektromotor in nože za drobljenje premoga.

»Vsekakor pa ideja še ni razvita do konca,« je poudaril mag. Kolenc, »saj razmišljamo še o izdelavi sistema pripravkega odvoza premoga, ki bi bil po velikosti in teži manjši, kot je Hazemag, in o enostavnejši izvedbi presipa premoga iz transporterja na trak.« Dela projektantom in konstruktorjem vsekakor ne bo zmanjkalo.

Diana Janežič

Blok 6 tehnološko, okoljsko in ekonomsko primeren in upravičen

V Holdingu Slovenske elektrarne so 15. julija sklicali novinarsko konferenco, na kateri so javnosti predstavili aktualne študije in zadnje javne polemike o gradnji bloka 6 Termoelektrarne Šoštanj ter odgovorili na vprašanja in dileme o tem, ali je v pridobivalnem območju Premogovnika Velenje dovolj premoga do konca obratovalne dobe bloka 6.

Direktor HSE Borut Meh je ponovno zatrdil, da je projekt gradnje nadomestnega bloka 6 Termoelektrarne Šoštanj glede na ugotovitve več neodvisnih študij, ki so bile za investitorja (TEŠ) in Evropsko banko za obnovo in razvoj (EBRD) opravljene v preteklem obdobju, tehnološko, okoljsko in ekonomsko primeren in upravičen.

»Nadomestni blok 6 bo do leta 2054, ko se mu izteče življenjska doba, zgolj z domačim energentom, premogom iz Premogovnika Velenje, proizvajal 30 odstotkov električne energije v Republiki Sloveniji, in to na ekološko sprejemljiv in konkurenčen način.

Zagotavljal bo več tisoč delovnih mest z možnostjo ustvarjanja novih energetskih tehnologij, ki bodo prispevale k povečanju konkurenčnosti slovenske energetike, s tem pa tudi gospodarstva kot celote. Gradnja TEŠ 6 bo financirana brez evra davkoplačevalskega denarja.«

Vlada Republike Slovenije kot skupščina HSE se je že v juniju seznanila s tremi ključnimi dokumenti, ki dokazujejo upravičenost naložbe v TEŠ 6, in sicer z Okoljskim poročilom in socialnim akcijskim načrtom, Tehnološkim skrbnim pregledom in Finančnim modelom. Omenjeni trije dokumenti sestavljajo celovito neodvisno presojo o smotrnosti načrtovanja in izvedbe naložbe v TEŠ 6, ki jo je naročila Evropska banka za obnovo in razvoj (EBRD).

Na osnovi te dokumentacije ter pisma o podpori za odobritev dolgoročnega posojila v višini 200 mio €, ki ga je Vlada Republike Slovenije potrdila 16. junija 2010, so bili izpolnjeni vsi pogoji za odobritev posojila s strani EBRD, ki čaka le še na formalni podpis njihovega upravnega odbora. Cena gradnje nadomestnega bloka 6 ostaja 1,1 milijarde € in kot takšna ustreza tržnim razmeram.

Poleg že omenjenih 200 mio € dolgoročnega posojila EBRD se bo naložba financirala s 100 mio lastnih virov investitorja (TEŠ) ter s 550 mio € posojila EIB. Za 440 mio € posojila EIB, kar predstavlja manj kot 50 odstotkov naložbe, je zahtevano tudi državno poroštvo; to ni denar davkoplačevalcev, ampak zgolj izraz podpore prenove 30 odstotkov nacionalne proizvodnje električne energije.

Skrbni tehnični pregled projekta

Za potrebe EBRD je svetovalno podjetje Pöyry Energy Ltd., ki je del finske Pöyry Group, ki na globalnem nivoju opravlja svetovalne in inženiring storitve s poudarkom na področjih energetike, gozdarstva ter infrastrukturnih

in okoljskih projektov, pripravilo skrbni tehnični pregled projekta TEŠ blok 6.

Izsledke študije, ki zadeva tehnološki del TEŠ 6, je komentiral **predsednik Nadzornega sveta TEŠ mag. Djordje Žebeljan**. »V tehničnem pregledu so podrobno preučili in kritično ovrednotili vse relevantne elemente projekta: delovanje obstoječih blokov, tehnične karakteristike novega bloka 6, njegove integracije v obstoječo infrastrukturo in omrežje, obratovanje novega bloka, delovanje znotraj elektroenergetskega omrežja, proizvodne stroške, prodajo ter politiko kontrole kakovosti; delovanje Premogovnika Velenje – zaloge lignita, tehnologije izkopa, standarde kakovosti in varnosti, razvojni načrti premogovnika, dogovor o dobavi lignita; okoljske vidike projekta ter ocenjene celotne stroške projekta.

V zaključku poročila so pozitivno ovrednotili potrebo po postavitvi bloka 6 ter podprli odločitev o naložbi v gradnjo novega, modernega in visoko učinkovitega 600 MW bloka na lignit.«

Potrjujejo tudi, po njihovih besedah, ekstremno situacijo na trgu opreme za termoelektrarne, ki je bila prisotna v času 2. Revizije cen decembra 2008, zato je bilo pridobivanje ponudb z razumnimi cenami oteženo. Celotni stroški projekta so bili zato v tistem trenutku ocenjeni kot visoki. Vendar v poročilu ugotavljajo, da se je po srečanju z Alstomom 20. avgusta 2009, ki je posledično TEŠ posredoval nove cene, ter po pogajanjih med Alstomom in TEŠ, situacija občutno izboljšala, saj so se celotni stroški projekta znižali za 221,3 milijona €. Skupni stroški projekta po mnenju strokovnjakov sedaj realno odražajo trenutne pogodbene cene, trenutno stanje na trgu opreme in so sprejemljivi.

Nadzor projekta

Novembra 2009 je bila med HSE in TEŠ podpisana pogodba o izvajanju aktivnega nadzora projekta bloka 6, s sklepom pa je bil istočasno imenovan tudi odbor za aktivni nadzor omenjene investicije. Aktivnosti odbora je predstavil njegov **predsednik dr. Dean Besednjak**: »Poleg rednih tedenskih pregledov aktivnosti pri projektu so člani odbora s strani HSE vključeni tudi v operativne aktivnosti projekta, kamor sodijo končna pogajanja z dobavitelji opreme za hladilni stolp bloka 6, sprožili so in aktivno vodili pogajanja z dobaviteljem Alstomom za naknadno

znižanje cene glavne tehnološke opreme, odbor podaja mnenje k vsem investicijam in izdatkom nad 50.000 EUR, vključili so se v pogajanja z Alstomom za delitev stroškov pri izdelavi študije transporta ...»

Direktor Termoelektrarne Šoštanj dr. Uroš Rotnik je povedal, da so projekt gradnje nadomestnega bloka 6 v družbi vodili, kot zahteva zakonodaja in v duhu dobrega gospodarja. »Skoke cen smo že velikokrat pojasnili, študije govorijo, da so cene visoke, ne pa previsoke, v zaključkih lahko preberemo, da je bilo vodenje projekta na takšnem nivoju, da je ta sposoben za realizacijo. Pričakujemo, da bodo postopki pozitivno rešeni še do konca tega meseca, tako da imamo potem zaprto finančno konstrukcijo.«

Zalog premoga dovolj do konca obratovalne dobe

V javnosti se v zadnjem času pojavljajo dezinformacije in zlonamerne interpretacije o zadostnosti količin premoga do konca obratovanja bloka 6 Termoelektrarne Šoštanj, zaradi česar je **direktor Premogovnika Velenje dr. Milan Medved** ponovno poudaril: »Interpretacija, ki se pojavlja v javnosti, da je premoga dovolj le do leta 2028, je povsem napačna in iztrgana iz konteksta, lahko bi celo rekli, da je zlonamerna in želi ogroziti nadaljnjo usodo 3000 delovnih mest v Šaleški dolini.

V poročilu je strokovna komisija EBRD ocenila, da so strokovnjaki Premogovnika Velenje visoko strokovno usposobljeni in da je na voljo dovolj podatkov za določitev količin premoga v zalogah. Zaključno mnenje komisije nikakor ne problematizira zadostnosti količin premoga do konca obratovanja B6.«

Komisiji predstavnikov EBRD-ja je Premogovnik Velenje v avgustu 2009 predstavil stanje zalog iz poročila »Revizija zalog premoga v Premogovniku Velenje na osnovi konceptualnih rešitev do zaključka odkopavanja velenjskega odkopnega polja« iz januarja 2009. To poročilo je temeljilo na upoštevanju stanja zalog, podanih v dokumentu »Elaborat o kategorizaciji, klasifikaciji in izračunu rezerv premoga na območju Premogovnika Velenje«, ki ločeno obravnava velenjsko in šoštanjsko odkopno polje. Pri izdelavi omenjenega poročila pa je bilo upoštevano samo zmanjšano pridobivalno območje velenjskega odkopnega polja.

V letu 2009 smo zaradi natančnejšega izračuna zalog premoga ponovno pristopili k izdelavi elaborata Elaborat o klasifikaciji in kategorizaciji izračunanih zalog in virov premoga v Premogovniku Velenje s stanjem 31. 12. 2008. Elaborat je narejen na osnovi strokovne obdelave rezultatov izvedenih raziskovalnih rudarskih del, kar je zajelo 700 vrtin s površine v skupni dolžini 215 km, 2450 jamskih vrtin v skupni dolžini 120 km in približno 8 km letno izdelanih jamskih prostorov.

Potrjene odkopne zaloge s presečnim datumom 31. 12. 2008 so znašale 131.670.000 ton premoga, kar potrjuje

Na novinarski konferenci v HSE so javnosti predstavili aktualne študije in zadnje javne polemike o gradnji bloka 6 Termoelektrarne Šoštanj

»Potrdilo o stanju zalog in virov mineralne surovine«, ki so ga 31. marca 2010 izdali pri Direktoratu za energijo Ministrstva za gospodarstvo. To zadošča za potrebe bloka 6 do konca njegovega obratovanja. Elaborat je bil izdelan v Premogovniku Velenje, komisija, ki ga je preverila in potrdila, pa je bila sestavljena iz predstavnikov rudarske inšpekcije, neodvisnih zunanjih strokovnjakov, predstavnikov Ministrstva za gospodarstvo in predstavnikov Geološkega zavoda RS.

Dr. Milan Medved: »Premoga je dovolj do leta 2054, nekaj ga bo celo ostalo. Glede na stanje v začetku leta 2010 Premogovnik Velenje razpolaga s 127 milijoni ton odkopnih zalog, bilančnih zalog pa je celo še več.«

Odkopavanje na območju jam Premogovnika Velenje je konceptualno obdelano v rudarskem projektu »Koncept odkopavanja jame Pesje«, elaboratu »Odkopavanje Severnega krila jame Preloge« in »Konceptu razvoja jam Premogovnika Velenje«. Iz konceptualnih rešitev je razvidna dinamika in lokacije odkopavanja znotraj območja, za katerega ima Premogovnik Velenje koncesijo.

Odkopavanje premoga se generalno pomika od V proti Z (odkopavanje v Jami Škale je že zaključeno). Doseganje planirane proizvodnje je predvideno z dvema modernima, visoko produktivnima odkopoma. Do leta 2035 so odkopi z vsemi potrebnimi komunikacijami natančno pozicionirani v premoški sloj. Po tem letu je umestitev odkopov konceptualno znana, vendar pa je trenutno zaradi časovne odmaknjenosti natančno umeščanje odkopov v sloj nesmiselno.

Poleg vsega ostalega ne smemo pozabiti dejstva, da je v šoštanjskem odkopnem polju še približno 90 mio ton premoga, od tega bi lahko z obstoječo tehnologijo odkopavanja pridobili 60 mio ton, vendar je to odkopno polje izločeno iz pridobivalnega prostora Premogovnika Velenje in ni upoštevano v zgoraj omenjenih odkopnih zalogah. Blok 6 bo v svoji življenjski dobi potreboval približno 92 mio ton premoga, medtem ko bo peti blok v hladni rezervi, tako da je premoga za Termoelektrarno Šoštanj v pridobivalnem področju Premogovnika Velenje vsekakor dovolj do leta 2054.

Tadeja Mravljak Jegrišnik

Na 50. Skoku čez kožo novinci in Borut Pahor

Velenje se je v petek, 2. julija, znova odelo v rudarske barve, v čast praznovanja dneva rudarjev. Na ulicah so zaplapolale črno-zelene rudarske zastave in zadoneli so zvoki Pihalnega orkestra Premogovnika Velenje. Letošnji dan rudarjev je bil poleg tega v znamenju praznovanja jubilejnega, 50. Skoka čez kožo.

V Velenje je običaj sprejemanja novincev v rudarski stan po starem češkem običaju iz 16. stoletja prišel po 2. svetovni vojni. Prvi skok čez kožo se je zgodil pred Domom kulture 3. julija 1961, ko je šolanje zaključila prva generacija učencev v tedanji Industrijski rudarski šoli. V petdesetih letih je čez kožo skočilo 3.373 novincev, dijakov rudarske, strojne in elektrostroke ter v zadnjih letih tudi inženirjev rudarstva in geotehnologije.

Leta 1994 smo v ceremonial skoka vpeljali tudi častni skok, ki so ga do zdaj opravili pomembni sodelavci Premogovnika Velenje, politiki in gospodarstveniki. Letos je vabilo, da opravi častni skok, sprejel predsednik Vlade Republike Slovenije Borut Pahor. Izbran je bil zato, ker je v bližnji preteklosti prislusnil načrtom v zvezi z gradnjo bloka TEŠ 6 in je s svojim ugledom in veljavo prispeval k temu, da se ti načrti uresničujejo.

Najprej bom skočil, potem rekel hop!

Ceremonial skoka čez kožo je skrbno dodelan in poteka po poveljih vodje parade mag. Matjaža Koželja. Ta je na povsem poln Mestni stadion v Velenju nekaj po 18. uri pripeljal šeststoglavo množico uniformiranih rudarjev, na koncu parade pa je korakalo tudi 58 novincev. Šolanje je letos sicer zaključilo 64 dijakov in študentov.

Čeprav ni imel zglada, saj je bil na vrsti pred vsemi novinci, je predsednik vlade **Borut Pahor** skrbno poslušal navodila vodje in dobro opravil častni skok. »Najprej bom skočil, potem rekel hop!« je za geslo rekel na sodu, po doskoku pa dodal: »Pri vas pravite, da smo eni za eno, drugi za drugo, knapi ste pa za vse. Pred menoj in vlado je nekaj težkih odločitev, zato vas prosim za sodelovanje.« Premier je tudi nagovoril številno občinstvo in kmalu požel aplavz z izjavo: » V rudniku rudarite generacije

pogumnih, predanih mož že 135 let. Dolga in spoštljiva tradicija. Odločili smo se, da boste rudarili še naslednjega pol stoletja!»

Pojasnil je, da njegova odločitev o gradnji bloka 6 ni bila lahka. Pred njo je iskal odgovore, ali je začeta gradnja koristna, ekonomsko in ekološko upravičena. Sklical je strateški svet, obiskal Šaleško dolino in vodstvu TEŠ in PV zastavljal neprijetna vprašanja ter na podlagi dobljenih odgovorov spoznal, da je gradnja nadomestnega bloka 6 dobra in koristna za Slovenijo.

Po Pahorjevem mnenju si bo Slovenija prav z blokom 6, ki naj bi ga pognali leta 2015, zagotovila energetske preskrbljenosti. Poudaril je, da ima sicer Slovenija smel energetski načrt, ki predvideva naložbe v plinovod Južni tok, gradnjo drugega bloka krške nuklearke in gradnjo hidroelektrarn na spodnji Savi.

Ponosni smo na rudarje in tradicijo

Franc Setinšek je upokojen 26 let in večino ma vedno hodi na Skok čez kožo. Rojen je na Senovem in je rudarsko šolo končal v Zasavju. 1960. leta se je preselil v Velenje. Od leta 1965 do upokojitve je delal pri Rudarskem praktičnem pouku kot inštruktor – učitelj praktičnega pouka.

»Po svojih izkušnjah se spomnim, da so novinci, ko so prišli na delo v jamo, znali kar veliko, vendar še niso bili pripravljene za samostojno delo. Trajalo je nekaj let, da so se za to dovolj usposobili. Gotovo je tako tudi danes,« je povedal.

Uniformo je dobil že po nekaj letih dela in še vedno nosi to prvo uniformo. Čuva jo in ponosen je nanjo. Kaj se dogaja v Premogovniku Velenje, še spremlja, nič več pa ga ne vleče v jamo, na njen ogled. Ob rudarskem prazniku si želi zdravja in da bi še velikokrat lahko bil zraven.

Adolf Drofenik je na letošnji Skok čez kožo prišel z družino. Zadnjikrat kot zaposlen na odkopu v Proizvodnji, saj se bo letos upokojil. Uniformo nosi 10 let in tudi ko bo upokojen, bo hodil na Skok čez kožo.

»Čez kožo nisem skočil, saj se nisem šolal za rudarski poklic, na skok pa vedno rad pridem, kajti s tem ohranjamo tradicijo. Kazalo je, da bo rudarsko tradicijo v naši družini nadaljeval sin, ko se je vpisal v Rudarsko šolo, a si je nato pri nesreči s kolesom poškodoval hrbtenico in se sedaj uči za mehatronika,« je povedal.

Družinski člani pa so dodali, da so ponosni na očeta, prireditelja Skok čez kožo jim je všeč, ker je svečana in zabavna ter na njej in na pikniku po njej srečajo veliko znancev.

Jožica Potočnik je tudi letos, kot že 30 let do zdaj, prišla na Skok čez kožo v spremstvu širšega sorodstva. Z njo so bili mož, sin, snaha, sestra ... Mož je upokojeni rudar, njun drugi sin pa je vodja ceremoniala mag. Drago Potočnik.

Predsednik vlade je sklenil: »Ker imamo priložnost in možnost, da izkoristimo edini energent, ki ga v Sloveniji imamo, ki ga je dovolj in ga znamo izkoristiti z najsodobnejšo tehnologijo ter, spoštovani rudarji, ker imamo predano rudarsko stroko in zaposlene, mislim, da smo sprejeli pravo odločitev in da vas čaka še veliko trdega in predanega dela. Pri tem trdem in predanem delu želim tako tistim, ki ste stari mački, kot tistim, ki ste novinci, srečno!«

Blok 6 je pomemben za Slovenijo

»Še ne tako dolgo nazaj je bila Šaleška dolina zaradi rudarjenja in energetske dejavnosti ekološko uničena, ranjena in zaznamovana. Ko smo se zavedli, da tako ne bo šlo več naprej, smo z načrtnim delom in vlaganji Termoelektrarne in Premogovnika začeli sanirati okolje, ki je potekalo in tudi zdaj poteka brez posebnih zakonov in proračunskih sredstev. Vsi okoljski stroški so že zajeti v ceno premoga,« pa je poudaril v svojem nagovoru direktor Premogovnika Velenje **dr. Milan Medved**.

Natančno je povzel podatke o zalogah premoga, ki bodo povsem zadoščale za potrebe bloka 6 ter v zvezi s tem sklenil: »V Šaleški dolini ni nobenega nasprotovanja tej investiciji, zato ker se vsi, ki tukaj živimo, dobro zavedamo, da blok 6 prinaša predvsem prednosti in izboljšuje sedanjo situacijo.«

Dr. Medved je naštel tudi najpomembnejše projekte, ki tečejo v Premogovniku Velenje. Izpostavil je gradnjo novega izvažalnega jaška NOP 2, rekordne delovne rezultate na 200-metrskem odkopu G2/C ter modernizacijo delovnih procesov pri izdelavi jamskih prostorov.

64 novih moči

V Šolskem centru Velenje je v letošnjem šolskem letu šolanje končalo 21 rudarjev, 13 rudarskih tehnikov, 15 dijakov strojne smeri, 13 dijakov elektrosmeri ter 2 študenta Oddelka geotehnologije in rudarstva.

Čez sode se je ob pomoči starešin, ti so letos bili Vladislav Korošec, Miran Sešel, Martin Steiner, Aleš Stropnik, Anton Kaš, Mirko Ocepek, Dejan Verbič in Bogomir Kranjc, ter botrov Franja Potočnika, ključavničarja vzdrževanja na odkopu v jami Preloge, **Mirka Korena**, nadzornika Elektroslužbe v jami Preloge, Andreja Rajha, vodje odkopa v jami Preloge, in Mitje Borovnika, vodje pripravskega delovišča v jami Preloge, podalo 58 novincev.

Svoja gesla pa so posvetili knapovščini, tradiciji, delu, prijateljstvu, politiki, in dekletom. Vse ponosno in s pridihom humorja, k čemur jih je spodbujal tudi vodja mag. Koželj.

Če je bil skok za novince pomešan s tremo in ponosom, je bila prireditev za več tisoč gledalcev znova prikaz, da je Velenje rudarsko mesto in bo to še dolgo ostalo. Kajti za Premogovnikom Velenje in Velenjem je 50 let Skokov čez kožo, pred Premogovnikom Velenje je še 50 let odkopavanja premoga. To je priložnost za še veliko generacij mladih, da se odločijo za poklic v rudarstvu in na svečan način potrdijo pripadnost rudarskemu stanu.

Diana Janežič

Jubilejni, 50. Skok čez kožo je bil dokaz, da je Velenje rudarsko mesto in bo to še dolgo ostalo.

Čez sode se je ob pomoči starešin podalo 58 novincev.

Za najboljše dijake generacije so bili izbrani: Marko Črep, Danijel Juvan, Uroš Hrovat, Žiga Laznik in Tadej Zaljuberšek (z leve).

»Ponosni smo na Draga, da ima tako pomembno nalogo pri Skoku čez kožo in jo dobro opravlja. Ohranjanje sprejema novincev v rudarski stan je lepa tradicija, celo več, menim, da si rudarji zaslužijo tak sprejem v rudarski stan po koncu šolanja,« je povedala.

Družina **Rihter Kavčič**, mama, oče in stara mama, so iz Gornjega grada prišli pogledat, kako bo sin oziroma vnuk že drugič skočil čez kožo. »Matevž je končal šolanje po programu 3+2 in je zdaj geotehnik. Zelo smo ponosni nanj. Ta prireditev je posebno doživetje in zelo lepo se nam zdi, da v Velenju ohranjate to tradicijo. Čestitam vsem organizatorjem za lepo prireditev,« je dejala mama.

Miha Brglez, rudarski tehnik, je po skoku čez kožo povedal: »Moji občutki so čudoviti! Na generalki je bil stadion prazen in vse je bilo tiho, danes pa imam kurjo polt, ko stojim pred toliko ljudmi. Želim si, da bi že prihodnje leto jaz sedel na tribuni in gledal novince. Želim si, da bi čim prej začel delati v jami. Ko sem bil prvič v njej, mi je bilo čudno, potem pa sem se navadil in zdaj si želim le še delati v jami.«

Hvala za odlično opravljeno delo

Za Premogovnikom Velenje je uspešno izvedeni 50. Skok čez kožo, ki je z množico obiskovalcev znova dokazal, da je rudarski poklic povezan praktično z vsako družino in bo tako ostalo še najmanj 50 let. Okrog premoga se vrtita tako delo kot tudi življenje v Šaleški dolini. Vesel sem, da se tukaj tradicija rudarjenja še vedno prenaša na mlajše generacije. Lepo je, da z našim poklicem živi tudi vsa dolina, in lepo je, da praznujemo skupaj. Lahko smo zadovoljni, ker je imela letos prireditve tako velik odmev v javnosti. V Skupini Premogovnik Velenje prireditve ob dnevu rudarjev namreč prirejamo najprej za vse zaposlene v Skupini, za upokoјence ter tudi za prebivalce in prebivalke Šaleške doline.

Dan rudarjev je bil nekoč in ostaja še vedno – naš skupni praznik.

Spodbuda za ogled prireditve je gotovo bil tudi častni skok predsednika Vlade RS Boruta Pahorja, ki je s svojo privolitvijo, da častni skok opravi, izkazal tudi čast rudarjem, Premogovniku Velenje in vsej Šaleški dolini.

Organizacija vseh prireditev v sklopu dneva rudarjev vsako leto zahteva veliko naporov, angažiranja in sodelovanja velikega števila sodelavcev in sodelavk. Ugotovimo lahko, da je organizacijski odbor pod vodstvom Pavla Skornška odlično opravil svoje delo. Organizacija jubilejnega 50. Skoka čez kožo je bila še posebej zahtevna, tako za zaposlene v Premogovniku Velenje kot v njegovih družbah, še zlasti v podjetju Gost, kjer so poskrbeli za pogoštitev, v HTZ Velenje, kjer so poskrbeli za ustrezno elektro- in strojno podporo ter varovanje vseh dogodkov, ter v PV Invest, kjer so poskrbeli za zunanjo ureditev. Ponosen sem na vse, ki ste sodelovali, saj ste znova dokazali, da lahko s skupnimi močmi izpeljemo še tako zahtevne projekte.

Za odlično opravljeno delo se vsem in vsakemu posebej iskreno zahvaljujem.

dr. Milan Medved,
direktor Premogovnika Velenje

Odbor za pripravo praznovanja 3. julija so sestavljali: dr. Milan Medved, Pavel Skornšek (predsednik), mag. Marjan Kolenc, mag. Matjaž Koželj, Dejan Radovanović, mag. Drago Potočnik, Franc Rošer, Viki Hrast, Melita Božič, Tadeja Mravljak Jegrišnik, Ivan Žilić, Ferdinand Žerak, Miran Božič, Diana Janežič, Bojan Pavlinč.

Dan rudarjev za veliko naših sodelavk in sodelavcev ni praznični dan. Posebej so v organizacijo in izvedbo praznovanja vpeti sodelavci v GOST, PV Invest in Službe varovanja v HTZ Velenje. 8. julija jih je dr. Milan Medved povabil na piknik ob športna igrišča in se jim zahvalil za trud.

»Letošnji Skok čez kožo je izjemno uspel. Velik del zaslug za to je tudi vaš. Vsa prizorišča so bila lepo urejena in okrašena, gostje so bili hitro in kvalitetno postreženi, varnostniki so zagotovili nemoten potek osrednje prireditve, na kateri je bilo po ocenah blizu 6.000 obiskovalcev. V vse to ste vložili veliko truda in dela ter svojo nalogo odlično opravili,« je dejal direktor Premogovnika Velenje.

Nagrada je motivacija za še boljše delo

Na 48. Skoku čez kožo leta 2008 smo tej prireditvi dodali novo vsebino. Med svojimi sodelavkami in sodelavci ter delovnimi skupinami smo prvič izbrali najboljše in jim podelili priznanja in nagrade. Letos je komisija prejela 35 predlogov, od tega za najboljšega posameznika 22 in 13 za najboljšo skupino. Komisija je nagradila pet sodelavcev in dve skupini.

Simon Klinc, Premogovnik Velenje

Simon Klinc dela v Službi obvladovanja procesov. Pri svojem delu je izjemno kreativen, strokoven in učinkovit. Ima ogromno novih idej, ki jih zna koristno uporabljati v praksi ter svoje znanje in izkušnje nesebično deli s sodelavci ter jim pomaga hitro, učinkovito, z veseljem in veliko mero potrpežljivosti. Je zelo delaven, vztrajen, zanesljiv, vedno pripravljen pomagati, predvsem pa pošten in prijazen v odnosu do vsakega posameznika.

Obenem pa Simon Klinc poleg številnih službenih obveznosti najde čas tudi za to, da z vodenjem Rudarskega okteta Velenje in organizacijskimi sposobnostmi širi ugled in dobro ime Premogovnika Velenje tudi čez meje podjetja in lokalne skupnosti ter s tem večja njegovo razpoznavnost v slovenskem prostoru in širše.

Simon Klinc je bil zelo vesel, ko je izvedel, da je bil izbran za naj sodelavca. Pravi, da tega ni pričakoval. Verjame, da se človek pokaže z delom, nagrade pa pridejo za tem. »Seveda pa je lepo dobiti nagrado,« je dejal.

Njegovo delovno področje je zelo dinamično. »Če bi začel razlagati, kaj vse počnem, bi bilo lažje, da povem, česa ne delam. Osnova so sistemi vodenja, ki jih vodimo z oddelkom, tu pa je še množica drugih opravil, ki se peljejo skozi celo obdobje, odkar delam na tem področju.« Strinja se, da je komunikacija zelo pomembna pri sodelovanju. Pravi pa, da je najpomembnejše, da imaš dobre sodelavce, s katerimi lahko delaš. »Sam pravzaprav ne moreš nič.« Glasba je zanj sprostitev, kot vodja Rudarskega okteta ima tako poleg službe še dodatno delo, ampak pravi: »S petjem se človek sprosti in pozabi na vse tegobe, ki ga težijo skozi dan.«

Božo Jeseničnik, HTZ Velenje

Božo Jeseničnik je vrsto let zaposlen kot invalid v Strojnem remontu. Vsa leta je zelo delaven, zanesljiv in ustvarjalen. V preteklosti je že velikokrat pokazal pripravljenost pomagati sodelavcem, prenašati znanje na mlajše sodelavce in je lahko zelo dober vzgled vsem zaposlenim. Delo opravlja v skrajšanem delovnem času, štiri ure,

Jože Blažina, rudarski tehnik, v družini nadaljuje rudarsko tradicijo, saj je bil njegov oče rudar, ki se je pred kratkim upokojil. »Šola je za mano, zdaj pa si zelo želim priti na delo v jamo in s tem naslediti očeta. Na prireditvi se odlično počutim, veliko ljudi gleda nas, novince. Pred skokom sem imel malo treme, ampak je lepo. Ponosen sem na sošolce, ki so zmogli povedati gesla. Odlični so bili!« je dejal.

Ciril Rotovnik je upokojen 20 let. Čez kožo ni skočil, saj je postal najprej polkvalificirani in nato kvalificirani rudar ob delu, leta 1975 pa je opravil še izpit za rudarskega nadzornika.

»Vsako leto sem v paradi in na Skoku čez kožo in to že 40 let,« je ponosno povedal, letos v spremstvu žene Lojzke in vnuka Nejca – enega od svojih šestih vnukov, ki je tolkalec pri Pihalnem orkestru Premogovnika Velenje.

»Uniformo sem dobil leta 1977 in jo nosim še danes. To mi je v zelo veliko veselje in mi veliko pomeni – vsa leta sem delal v jami, bil sem zdrav in sem še zdaj, zato sodelujem pri ohranjanju običaja, tradicije.

Moji spomini na delovno dobo so zelo lepi. Vedno sem se s sodelavci zelo dobro razumel, tako s tistimi, ki sem jih vodil, kot s svojimi vodji. V premogovniku je hierarhija, vedeti se mora, kdo je za kaj odgovoren, ampak treba je sodelovati, če hočeš, da delo dobro teče.

Novinci, čuvajte se pri delu, varnost je prva, vse drugo se uredi,« je pribil.

Franjo Bujan vsako leto na dan rudarjev praznuje dvakrat – stanovski praznik in rojstni dan. Na letošnji dan rudarjev je praznoval 78. rojstni dan in vsaj polovico teh let je bil tudi na Skoku čez kožo. Ni jih štel, ampak te prireditve vsekakor ne zamudi.

»Čez kožo nisem skočil, saj sem »sončni knap«. Veste, kaj to pomeni?« je vrnil vprašanje. In pojasnil: »To pomeni, da sem bil zaposlen pri Premogovniku Velenje, a zunaj. Zaposlil sem se leta 1954 v lesnem obratu kot gradbinec,

Naj sodelavci (z leve) Simon Klinc, Božo Jeseničnik, Miran Lukaček, Mijo Pranjič in Tomaž Lenart ter predstavniki naj skupin Boris Avberšek, Ivan Skornšek in Drago Ostrvuh

ampak v tem času resnično opravi tolikšen obseg, ki ga težko doseže celo zdrav delavec v osmih urah. Sam skrbi za popravilo visečega in talnega transporta v jami in zunaj. Pri njem ne poznamo t. i. slabih dni, saj je vsak dan zelo priden in svojo pozitivno energijo širi tudi med sodelavce.

Miran Lukaček, PV Invest

Miran Lukaček je izredno vesten sodelavec, ki je s svojim delom na področju jamomerstva in inženirske geodezije veliko pripomogel k prepoznavnosti družbe kot celote. Odlikuje ga izredna natančnost pri opravljanju dodeljenih nalog, ki jih vedno opravi v dogovorjenem roku. Svoj delovni čas je maksimalno pripravljen prilagajati potrebam delovnega procesa in ciljem družbe. Znan je po uspešnem komuniciranju z naročniki, med katerimi si je pridobil zaupanje in ugled.

Miran Lukaček je v Premogovniku Velenje zaposlen od leta 1982. Že njegov oče in brat sta bila knapa – oba sta že v pokoju, zdaj pa on nadaljuje to družinsko tradicijo. Priznanje za najboljšega sodelavca mu pomeni veliko. »Glede na to, da delam v podjetju, kjer je zaposlenih veliko dobrih in sposobnih ljudi, me zelo veseli, da so me izbrali za najboljšega sodelavca. To je veliko priznanje za moje delo,« pravi.

Njegov delovnik je zelo pester in v povprečju poteka 12-ur, čeprav mu plačajo samo 8 ur, je dodal v šali. »Delam v službi, kjer je pomembno timsko delo. Če se ne organiziramo, če komunikacija ne bi tekla, kot mora, potem ne bi naredili nič.« PV Invest opravlja dela po celi Sloveniji, delajo z zunanjimi naročniki, zunanjimi partnerji, zato so pomembni komunikacija, dogovori, sposobnost pridobiti posel in kvaliteta dela. Organiziranost, sporazumevanje in dobri sodelavci so ključni do uspešnega dela.

Mijo Pranjič, RGP

Mijo Pranjič že 20 let dela kot strojnik v Betonarni. Pri svojem delu je zelo zanesljiv, delo opravlja strokovno in pošteno. Znanje in izkušnje proizvodnje betona prenaša

na mlajše sodelavce, kar mu daje tudi ugled med njimi. Skrbi za urejenost delovnega okolja ter za lastno varnost in varnost zaposlenih. V zadnjih desetih letih ni imel nobene nezgode pri delu. V zadnjih šestih letih ni bil v bolniškem staležu, iz česar lahko sklepamo, da dobro skrbi tudi za svoje zdravje, kar posredno kaže tudi na njegovo pripadnost podjetju.

»Ko sem izvedel, da sem nagrajen, sem se počutil kot otrok, zelo sem se razveselil,« je komentiral **Mijo Pranjič**. Meni, da je sodelovanje pri delu pomembno enako kot doma, v družini – če se pogovarjamo, potem vemo marsikaj o vseh. »V službi smo vsak dan skupaj, pogovarjamo se in vemo, če ima kdo kakšno težavo, prisluhujemo drug drugemu.« Pravi, da lahko uspešno sodelujemo, če je komunikacija dobra in če ima človek postavljene cilje. »Če nimamo ciljev, nimamo nič.«

Tomaž Lenart, GOST

Tomaž Lenart je pri svojem zelo raznolikem delu vesten, delaven, marljiv in pripaden podjetju, vedno je pripravljen pomagati pri različnih opravilih, je prijazen do sodelavcev, saj mu ni nikoli odveč priskočiti na pomoč. Zelo prizadeno skrbi za lepo in urejeno okolje ob Restavraciji Jezero, kar posredno vpliva tudi na večanje ugleda podjetja v javnosti.

Tomaž Lenart je o nagradi povedal: »Nagrada mi pomeni veliko. To je zelo lepo priznanje, potrditev uspešnega dela. Vse naloge, ki jih dobim, skušam čim bolj kvalitetno in samoiniciativno narediti, ne na silo, ampak z veseljem.« Pravi, da je vodilo za dobro sodelovanje med sodelavci timsko in usklajeno delo.

Odkop G2/C, Premogovnik Velenje

Moštvo, ki ga nadzoruje nadzornik Boris Avberšek in vodi gospodar Ivan Skornšek, deluje na odkopu G2/C in je že v letu 2009 v južnem krilu jame Preloge doseglo zelo dobre rezultate odkopavanja na podlagi kriterijev: dosežena proizvodnja, število opravljenih del, zastoji, nezgode,

montaža, demontaža sekcij in učinek na zaposlenega. V delovni skupini, ki je pri svojem delu zelo uspešna, vladata dobra klima in komunikacija. V skupini so jasna pravila delovanja, člani so zelo zavzeti za doseganje postavljenih ciljev in uresničevanje nalog, delujejo usklajeno in si med seboj pomagajo. Vseskozi jih odlikuje požrtvovalen odnos do dela.

Nadzornik **Boris Avberšek** je povedal, da so z nagrado naj skupina »pobi« nagrajeni za preteklo delo, hkrati pa je to tudi spodbuda za naprej. »Potrudili se bomo ohranjati delo kot naj skupina, čeprav je težko ohraniti, kar dosežeš.«

Boris Avberšek pravi, da lahko kolektivno delo primerjamo z rastlino. »Če rastlino pravilno neguješ, bo zdrava in bo obrodila sadeže. Prav tako je s skupino. Če zanjo skrbiš, se bo pravilno razvijala in tako bodo tudi v skupini nastajali novi odgovorni kopači, na katere starejši prenašajo znanje.

Pri jamskem delu je pomembna praksa, pomembno je, da starejši delavci prenašajo izkušnje na mlajše. To je tudi vodilo, da skupina uspešno deluje. V kolektivu se je treba dogovarjati o vsem. Manjše probleme je treba reševati sproti, da ne nastanejo veliki. Dovoljena mora biti tudi določena mera humorja, ki ne sme presegati meje, da bi prišlo v skupini do sovraštva, poniževanja.«

Popravilo napredovalnih strojev, HTZ Velenje

Skupina za popravilo napredovalnih strojev je bila lani in letos zelo aktivna pri opremljanju in sestavljanju napredovalnih strojev GPK–PV. V sodelovanju z Elektromontom in Tehnološko službo Premogovnika Velenje so sestavili in s hidravličnimi komponentami opremili že štiri napredovalne stroje GPK–PV, kmalu pa bodo sestavili še dva.

Izdelavo novega napredovalnega stroja GPK–PV štejemo v Skupini Premogovnik Velenje za velik razvojni dosežek, saj je rezultat domačega znanja in dela strokovnjakov, z izdelavo tega stroja pa se je podjetje vpisalo med proizvajalce rudarske opreme. Vsi stroji imajo ustrezne certifikate za delo v metanskih jamah. Stroj pomeni velik korak pri modernizaciji izdelave jamskih prostorov, prav tako pa tudi zanimivo tržno priložnost za trge JV regije in znotraj EU.

Drago Ostrvuh, predstavnik skupine, je povedal: »To je priznanje za naše dosedanje delo. Zadovoljni smo s priznanjem za naj skupino in s tem, da imamo v delavnici tudi najboljšega sodelavca. Za kolektivno delo so zelo pomembni odnosi med sodelavci.«

Dodaja, da je opazil, da so bili sodelavci prijetno presenečeni in zadovoljni, ker so bili izbrani za najboljšo skupino. To jim je dalo tudi dodatno moralo in motivacijo za delo. »Eden pomembnih faktorjev, da je skupina uspešna, so dobri odnosi, je pa še veliko drugih,« pravi. »Pomembno je tudi, da je skupina homogena, da v njej ni posameznikov, ki bi bili 'leni'. Da vsak ve, zakaj je prišel v službo, kaj mora narediti. Tako so konec delovnega dne vidni uspehi opravljenega dela. Odnosi med člani kolektiva so dobri, tudi 'hec' in druženje morata biti.« Včasih organizirajo srečanja, na katerih se člani skupine bolje spoznajo, bolje razumejo med seboj, kar se odraža tudi v odnosih pri delu.

Nastja Stropnik Naveršnik

cimerman. Ob delu sem se izobrazil za lesnega tehnika, opravil sem poslovodsko šolo in nato 36 let skrbel, da so rudarji v jami imeli vedno dovolj lesa.

Včasih so rudarji pri podpiranju jame uporabili 90 odstotkov lesa, zdaj ga le še 10 odstotkov, drugo je železo. Dva šihta sem opravil tudi v jami – udarniško, v sredini osemdesetih let, ko je bil odkop premoga največji v zgodovini in smo v jamo hodili delati tudi »zunanji«.

V Velenju se dan rudarjev praznuje od leta 1953 in Franjo Bujan, ki je že leta 1956 dobil prvo uniformo, je bil v njej vedno zraven. Poleg tega pa še na številnih pogrebih kameradov, na proslavah, ob obiskih tujih državnikov, politikov v Velenju, pri nošenju Titove štafete. »Včasih smo bili uniformirani rudarji sestavni del vseh pomembnih dogodkov, obletnic. Prav se mi zdi, da ohranjamo tradicijo, zato tudi vsako leto hodim v paradi. Ni lahko, ker sem vsako leto starejši, ampak rad hodim,« je sklenil.

Sodelovanje je ključ uspešnosti

»Zaposleni so nesporno najpomembnejši kapital vsakega podjetja. Vsak posebej in vsi, povezani v delu, pri doseganju skupnih ciljev, smo lahko uspešni. Za nemoteno delovanje podjetja je potreben vsak posameznik in na vsakem delovnem mestu je treba ravnati in delati odgovorno. Sodelovanje je ključ uspešnosti. S svojimi rezultati ste nas prepričali, da boste zmogli tudi v prihodnje. Še več – zaradi vas bo tudi dohitevanje vedno hitrejšega tempa v našem delovnem vsakdanjiku lažje.«

S temi besedami je letošnje delovne jubilate in jubilate Jamske reševalne čete nagovoril direktor Premogovnika Velenje **dr. Milan Medved** na tradicionalni slovesnosti na dan praznovanja dneva rudarjev v Domu kulture. Vsem se je iskreno zahvalil, da so s svojim preteklim delom omogočili, da je Skupina Premogovnik Velenje postala to, kar je. Rekel je še: »Okrog premoga se vse vrtilo – vaše delo in življenje. Veseli me, da v naši dolini »dihamo skupaj«, da se tradicija rudarjenja še vedno prenaša na mlajše generacije. Vem, da boste s svojimi deli tudi v bodoče veliko doprinesli našemu podjetju, zato sem ponosen na vse zaposlene. Pred nami je – ob izgradnji novega bloka 6 Termoelektrarne Šoštanj – še nadaljnjih 50 let – 5 desetletij odkopavanja premoga, ustvarjanja novih delovnih mest, številnih izzivov ter novih dejavnosti in programov, s katerimi bomo konkurenčni na trgu.«

255 jubilatkam in jubilatoma ter 9 jubilatoma Jamske reševalne čete so bile letos namenjene čestitke in spominska darila. Pa tudi nastop Mešanega pevskega zbora Šmartnoba Paki pod vodstvom Matjaža Kača in prvo javno predvajanje novega filma 50 skokov čez kožo, ki sta praznični dan naredila še lepši.

V letu 2010 je 20 let dela v družbah Skupine Premogovnik Velenje zabeležilo 73 sodelavk in sodelavcev, 10 let skupne delovne dobe jih je praznovalo 48, 20 let 15, 25 let 68 in 30 let 51.

Za pet let članstva v Jamski reševalni četi so prejeli bronaste plakete Jože Kavcl, Andrej Lubej in Franci Plevnik, za 10 let članstva je srebrno plaketo prejel Pavel Skornšek, za 15 let članstva pa so bili z zlato plaketo nagrajeni Stanislav Amon, Simon Dobaj, Jože Kimperk, Dejan Radovanović in Peter Robida.

Diana Janežič

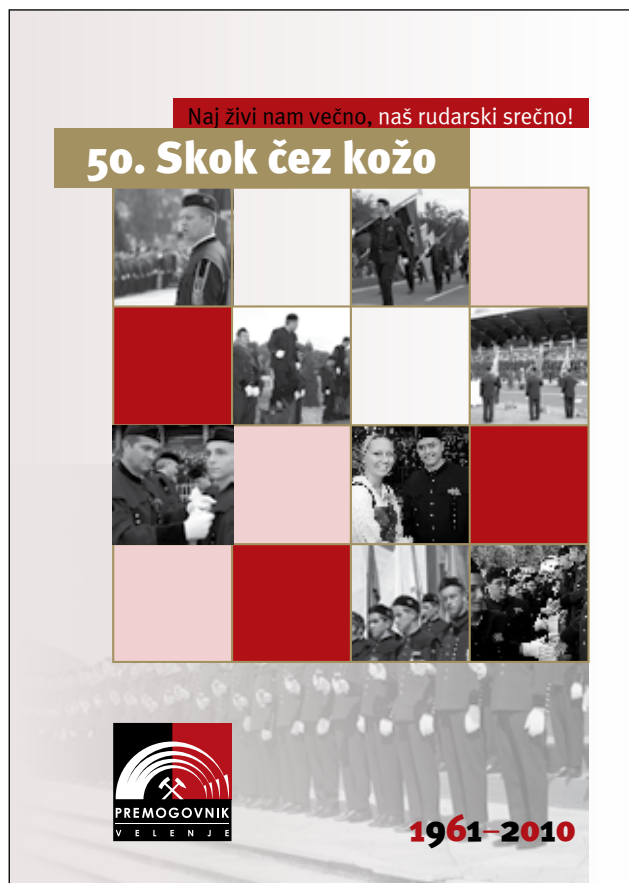
Ob jubilejnem Skoku čez kožo film in brošura

Premogovnik Velenje je ob letošnji jubilejni, 50. prireditvi Skok čez kožo izdal DVD s sedemminutnim filmom **50 skokov čez kožo** v produkciji Studia Mozaik Toma Čonkaša. Film je posvečen rudarjem, ki na dan rudarjev še močneje začutijo ponos rudarskega poklica in vrednote, ki jih z negovanjem tradicije prenašajo iz roda v rod – tovarištvu, solidarnost in pripadnost.

DVD bo jeseni naprodaj v Muzeju premogovništva Slovenije.

Vse to je zajeto tudi v brošuri **Naj živi nam večno, naš rudarski srečno**, ki jo je ob 50. Skoku čez kožo prav tako izdal Premogovnik Velenje. V njej so zapisani skoki čez kožo po letu 1961, še posebej pa so obeleženi skoki od leta 1994 dalje, ko je bil uveden tudi častni skok čez kožo. Na kratko so predstavljeni častni skakalci, njihova gesla in gesla novincev, s katerimi so izrekli čast in pripadnost rudarskemu stanu.

Rudarstvo je nekaj posebnega in kljub temu da so stoletja ta poklic tehnološko popolnoma spremenila, so ostali rudarji zavezani tradiciji. Svoje sodelavce so izbirali na osnovi stanovskih preizkušenj na delu in v družbi. Skok čez kožo je najbolj znan rudarski običaj sprejemanja novincev v rudarski stan, ki izvira iz 16. stoletja, in je v Velenju od leta 1961 povezan s praznovanjem dneva rudarjev.

Rudarji praznovali v Grižah

Dan rudarjev vsako leto praznujejo tudi v Grižah, kjer se zberejo nekdanji rudarji iz številnih slovenskih krajev, ki jih je zaznamovalo premogovništvo. Med njimi so vedno tudi upokojeni uniformirani rudarji iz Premogovnika Velenje. Najbolj prizadevna sta Vili Romih in Anton Čas, ki zbereta udeležence ter prineseta rudarsko zastavo in prapor.

Prireditve je vsako leto lepo pripravljena in slovesna. Udeleži se je veliko upokojenih rudarjev iz krajev, kjer se je nekoč rudarilo ali se še danes. Rudarji se v paradi odpravijo do letnega gledališča Limberg, spremljajo pa jih domači godbeniki. Na prireditvi jih je tudi letos pozdravil žalski župan Lojze Posedel, ki je zadovoljen, da nekdanji rudarski kraji ohranjajo spomin na to gospodarsko panogo ter na tradicijo rudarskega življenja, ki bo v njih živela, dokler jo bodo negovali rudarji.

Zmagala Ivo Hans Avberšek in Rudarski oktet Velenje

Drugo leto zapored je na razpisu Sekcije internih komunikatorjev, ki deluje v okviru Slovenskega društva za odnose z javnostmi, za nagrado papirus s svojo fotografijo zmagal oblikovalec Rudarja Ivo Hans Avberšek iz Studia HTZ. Lani so z njim zmagali rudarji v jami, letos Rudarski oktet Velenje.

Na razpis papirus lahko podjetja prijavijo interna glasila, njihove naslovnice, fotografije in elektronske časopise. V Premogovniku Velenje smo tako kot lani tudi letos tekmovali z internim glasilom Rudar, naslovnico in fotografijo. Zmagovalna fotografija Rudarskega okteta je nastala ob izdelavi celostne podobe 30-letnice okteta; v Rudarju je bila objavljena kot najava slavnostnega koncerta.

V prijavi fotografije smo v obrazložitvi zapisali, da je bil Rudarski oktet ustanovljen v želji za kulturno udejstvovanje zaposlenih po napornem delu ter za poživitev internih prireditev v podjetju. Osnovno oblačilo članov Rudarskega okteta je rudarska uniforma. Avtor je ob izdelavi podobe za slavnostni koncert oktet postavil v rekultivirano območje ob Škalskem jezeru, nad odkopna področja Premogovnika Velenje, v okolje, kjer zaposleni najdejo sprostitve, rekreacijo, zabavo. Zanimiva je postavitve okteta, ki ni klasična zborovska, temveč razgibana in spominja na notno črtovje.

Papirus za Obzornik

Na razpisu je sodelovalo 19 podjetij, prijavi pa so 14 revij, 7 naslovnice, 4 fotografije in 5 elektronskih glasil. Žirijo letošnjega papirusa so sestavljali: Vesna Petkovšek, vodja internega komuniciranja v Skupini Gorenje in glavna urednica internega časopisa Pika na G – dobitnika nagrade papirus 2009, in Vita Kernel, direktorica Studia Kernel, za komunikacijsko vrednost, Igor Savič, urednik časopisa Glas gospodarstva in generalni direktor podjetja PM, poslovni mediji, za novinarsko vrednost, Jernej Stritar, kreativni direktor, Studio IlovarStritar, za oblikovno vrednost, Jure Eržen, fotograf, časnik Delo, za fotografijo ter mag. Eva Hassl Rigler, glavna urednica, Agencija za digitalni marketing Renderspace, za elektronske publikacije. Prvo nagrado med revijami, to je papirus, bo na uradni podelitvi nagrad na letošnji 14. Slovenski konferenci za odnose z javnostmi prejela revija Obzornik Zavarovalnice

PODJETJE SMO LJUDJE

Triglav, katerega naslovnica je bila prav tako ocenjena za najboljšo, med elektronskimi časopisi pa je zmagala Banka SKB s SKB Novicami.

Revije ohranjajo svojo funkcijo

Na okrogli mizi o rezultatih letošnjega tekmovanja papirus 22. junija so člani žirije predstavili svoje splošne ugotovitve. Ocenjevalki komunikacijske vrednosti revij sta poudarili, da revije kljub digitalizaciji medijev ohranjajo svojo funkcijo internega komuniciranja in pomembnost, kajti v vsebini prinašajo zgodbe, ozadja dogajanj v podjetjih, korporativna sporočila. Pomembno pa je, da se v revijah čim bolj srečujejo cilji in kultura podjetja ter da uredniki upoštevajo trende in vplive drugih medijev – ti pa gredo v smeri kratkih člankov, žanrske raznolikosti in večjega poudarka na fotografijah.

Ocenjevalec novinarske vrednosti je izpostavil spoštovanje bralcev – besedila naj bodo prijazna, uredniško obdelana z zanimivimi naslovi, mednaslovi, podnapisi k fotografijam. »Podjetje namreč ni vesolje zase, bralce internih medijev obkroža množica različnih medijev, zato je njihov način konzumiranja medijev na visokem nivoju tako glede vsebine, oblike in izdelave medija,« je dejal Igor Savič. »Oblikovanje je tapeta na steni ali šopek rož na mizi,« pa je bil nazoren Jernej Stritar, ki je ocenjeval obli-

Direktor dr. Milan Medved je Ivu Hansu Avberšku čestital za prejeto priznanje, mu izročil spominsko darilo, zlatnik sv. Barbare, in ob tem dejal: »Ponosni smo, da ste naš sodelavec in cenimo nagrado papirus za fotografijo. Zagotovo ni slučaj, da ste nagrado za fotografijo prejeli že drugo leto zapored in ocenjujem, da je dobro oblikovan tudi Rudar. Želim vam ustvarjalno delo še naprej!«

kovno vrednost revij. Oblikovanje je orodje, da so informacije privlačne in relevantne, urednik ali novinar povesta zgodbo, oblikovalec pa jo naredi berljivo, je poudaril.

Čeprav je letos na razpis prispelo malo več elektronskih glasil kot lani, jih sodeluje še vedno zelo malo. Ocenjevalka je menila, da ta medij ni dovolj izkoriščen in velikokrat tudi ne pravilno uporabljen. Besedila so predolga, nepregledna, premalo je vključenih povezav na druge strani in možnosti komentarjev bralcev.

Jure Eržen je bil presenečen nad

malim številom prijavljenih fotografij. »Morda to kaže na to, da uredniki jemljejo fotografijo kot privesek, nepomemben del vsebine,« je komentiral in hkrati svetoval, kakšni so dobra fotografija, motiv zanjo, učinki, ki so lahko zgodba zase.

Strinjal pa se je s pripombami udeležencev okrogle mize, da v internih uredništvih skorajda ni profesionalnih fotografov ter da so velikokrat v revijah »obvezne« fotografije s sestankov, sprejemov, ki so lahko dolgočasne, neprivlačne.

Diana Janežič

Popravek

V prilogi Rudarja 6/2010 o upokojenih sodelavcih smo pri upokojencu Tomislavu Sušču pomotoma objavili napačno fotografijo.

Objavljamo pravo fotografijo in besedilo ob njej ter se Tomislavu Sušču in drugim prizadetim opravičujemo za nenamerno napako.

Prav tako se opravičujemo Ljubu Šarugi iz Priprav, katerega fotografijo smo objavili ob tej notici.

Uredništvo

TOMISLAV SUŠEC,

upokojen 6. novembra
Rodil se je 8. 1. 1959 v Slovenj Gradcu. Poročen z Marijo, rojeno Trinkaus. Oče Nataše in Jerneja. V podjetju se je zaposlil leta

1981 kot elektrotehnik v Jamski mehanizaciji. Upokojil se je kot elektronadzornik v Jamski elektroslužbi. Opravil je dopolnilni tečaj za delo v metanskih jamah, leta 1985 v Zagrebu izpit iz protiekspluzijske zaščite električnih naprav ter leta 1989 izpit za elektronadzornika.

Bil je član Sindikata SPSS PV. Prejel je priznanje za 20 let dela v podjetju.

Njegovi hobiji so streljanje, koleksarjenje in gobarjenje. V pokoju se bo trudil dokončati ureditev vikenda.

Sodelavcem želi veliko sreče pri delu, kajti kljub strokovnosti in previdnosti je ta potrebna, da se zdravi in brez nezgod vračajo k svojim najdražjim.

Tretje leto delovanja Fakultete za energetiko

Druga najmlajša fakulteta Univerze v Mariboru, Fakulteta za energetiko, letos slavi svoje tretje leto obstoja. Fakulteta za energetiko si je izbrala za svoj praznik, dan fakultete, 22. junij, to je datum, ko jo je Državni zbor RS leta 2007 potrdil in tako formalno ustanovil.

Fakulteta za energetiko je pričela delovati 1. 10. 2007, leto kasneje pa je vpisala prvo generacijo rednih in izrednih študentov na visokošolski, univerzitetni in magistrski bolonjski stopnji študijskega programa Energetika. Danes ima Fakulteta za energetiko vpisanih 279 študentov, od tega 144 študentov v prvem in 135 študentov v drugem letniku. Še posebej so na fakulteti ponosni na svojega prvega diplomanta, ki je prav te dni zagovarjal svojo magistrsko nalogo drugostopenjskega bolonjskega študija. Diplomanti študijskih programov Energetika bodo, odvisno od izbrane stopnje izobraževanja, pridobili potrebna znanja za opravljanje zahtevnih tehnoloških ter vodstvenih nalog s področja energetike. Profil diplomanta Energetike je strokovnjak na energetskega področju, ki zna projektirati, voditi in vzdrževati tako majhne kot največje energetske sisteme.

Programi

Vsi programi, ki jih izvajajo na Fakulteti za energetiko Univerze v Mariboru, so pripravljene po bolonjski shemi.

Visokostrokovni študijski program traja tri leta in je namenjen vsem tistim, ki želijo čim hitreje preiti v gospodarstvo, usposobljeni na energetskega področju.

Univerzitetni študijski program prve stopnje, ki prav tako traja tri leta, je namenjen vsem tistim, ki želijo svoje znanje poglobiti. Ta program daje dobro osnovo za nadaljevanje študija v tretjem študijskem programu – drugi bolonjski stopnji oz. **magistrskemu študiju**, ki traja dve leti. Namenjen je poglobljanju znanj na zahtevnejših

energetskih področjih in uvaja študente v znanstveno in razvojno delo ter podaja dobro osnovo za nadaljnji **doktorski študij** energetike – tretjo bolonjsko stopnjo študija energetike, ki traja tri leta. Ta program je prav zdaj v zaključni fazi in bo predvidoma zaživel v študijskem letu 2011/12.

Vsi programi so pripravljene tako, da omogočajo specializacijo na področju hidroenergetskih, termoenergetskih, alternativnih in jedrskih energetskega sistemov.

Prijave

Prvi prijavni rok na visokošolski in univerzitetni študijski program je že za nami, možna pa je prijava na drugi prijavni rok (od 20. do 28. avgusta 2010). Če vsa razpisana mesta ne bodo zasedena, bo razpisan tretji prijavni rok (od 1. do 5. oktobra). Prijava na magistrski študijski program 2. bolonjske stopnje je možna najkasneje do 15. septembra 2010.

Interes za študij Energetike je razmeroma dober, saj so bila vsa razpisana mesta v rednem visokošolskem študijskem programu Energetika v študijskem letu 2009/10 zasedena, v univerzitetnem študijskem programu Energetika pa je nekaj razpisanih mest ostalo praznih. V prvi letnik univerzitetnega študijskega programa je vpisanih tudi 9 študentov iz Črne Gore.

Da bi bili študentje čim bolj vključeni v znanstveno-raziskovalno delo, je pomembno, da razvijemo najsodobnejše inštitute, v katerih se bodo študentje pripravili na konkretno delo v gospodarstvu. S tem namenom se bo v jesenskih

mesečih pričela rekonstrukcija Stare elektrarne v Velenju, kjer bodo kasneje tudi prostori Fakultete za energetiko. Tam bo deloval tudi tehnološko dovršen energetskega inštitut s poudarkom na termoenergetiki in alternativnih virih energije. Podoben projekt pripravljajo tudi v Krškem, kjer bo poudarek na nuklearni energetiki in hidroenergetiki.

Poslanstvo inštitutov ni le izobraževanje, temveč tudi znanstveno-raziskovalno delovanje, katerega cilj je ponujati storitve, ki bodo pomembno prispevale k zanesljivi, kvalitetni ter ekološko in ekonomsko sprejemljivi oskrbi prebivalstva z energijo.

Dr. Franc Žerdin

Udeleženci srečanja in gostje so ustvarili skupinski posnetek.

Škalčan sem ostal!

Na dan rudarjev, 3. julija, so se v okviru 28. Vaške olimpijade v Škalah štirinajstič srečali tudi nekdanji prebivalci zaselkov v Škalah, ki so se morali preseliti zaradi pogrezanja terena kot posledic odkopavanja premoga. Srečanje se odvija vsaki dve leti.

Organizatorja srečanja sta bila Športno društvo Škale–Hrastovec in lani ustanovljeno društvo Revivas – društvo za oživitev in promocijo vasi Škale. Na srečanje je bilo povabljenih 45 družin preseljenih Škalčanov, skupno pa se je srečanja udeležilo okoli 300 ljudi.

Medtem ko so pred Gasilskim domom v Škalah popoldne potekale rekreativne in družabne igre, so se ob 17. uri v Gasilskem domu zbrali preseljeni Škalčani. V njem so bile razstavljene fotografije nekdanjega kraja in krajanov z naslovom Škale nekoč, v okviru kulturnega programa pa so predvajali film Vasi pod vodo Jake Šuligoja.

Krajane je pozdravil predsednik KS Škale **Božidar Repnik**, ki je poudaril, da je kraj dobro komunalno urejen in v njem uspešno deluje 12 društev, ki skrbijo za družabno in športno življenje krajanov.

Zbranim je spregovoril tudi direktor Premogovnika Velenje **dr. Milan Medved**. Dejal je, da je nenadomestljivo, če človek izgubi svoj dom in da travme, ki so jih doživljali preseljeni Škalčani, dobro razume, saj tudi sam izhaja iz preseljene družine.

»V Premogovniku Velenje se danes trudimo, da bi vsaj del tistih travm, ki jih je premog nekoč povzročil številnim družinam, pomagali odpraviti. To počnemo z ustreznim odnosom do lokalne skupnosti, po svojih močeh pomagamo društvom, krajevnim skupnostim, ljudem. Vesel

sem, da se ta srečanja, pri vas in v Gaberkah, odvijajo. Z njimi ohranjate stike z ljudmi, ki ste nekoč živeli tukaj, in s sedanjimi prebivalci Škal.

Šaleška dolina je bila pred petdesetimi leti namenjena energetiki in žrtvovana zanjo. Zato zdaj ne pristajamo na razprave nepoznavalcev o smiselnosti bloka 6. Blok 6 je sodoben termoenergetski objekt, ki bo za enako količino pridobljene električne energije, kot jo pridobi TEŠ zdaj, porabil manj premoga in s tem manj onesnaževal okolje. Z njim bo Šaleška dolina pridobila mnogo, predvsem pa bo ljudem v njej še 50 let dajal številna delovna mesta. Če je torej Šaleška dolina nekoč bila žrtvovana za energetiko, naj zdaj od tega nekaj ima – čistejše okolje, kvalitetna delovna mesta.«

V imenu MO Velenje je zbrane pozdravila podžupanja **Majda Gaberšek** in poudarila, da se s takšnimi srečanji kujejo prijazni, prijateljski odnosi, kar je v današnjem času zelo pomembno.

V kulturnem programu je nastopil domači ansambel Žarek, zapeli so starejši Škalčani, ki jih je Društvo Revivas z namenom ohranjanja starih ljudskih pesmi povabilo k snemanju zgoščenke, Herman Arlič, »ustanovitelj« Vaške olimpijade in srečanja preseljenih, pa je v pogovoru s povezovalcem programa Stanetom Vovkom obujal spomine na svojo mladost v Škalah.

Diana Janežič

Promotorji inovacijske dejavnosti so inovatorji po duši

V HTZ Velenje so novi organiziranosti podjetja prilagodili tudi organizacijo inovacijske dejavnosti. Imenovali so vodjo inovacijske dejavnosti ter v organizacijskih enotah, ki niso bile pokrite z aktivnimi promotorji inovacijske dejavnosti, imenovali nove promotorje. Poleg tega so oblikovali nove dokumente sistema vodenja s področja sistema nenehnih izboljšav.

V dokumentih so definirali inovacijski proces, nanovo opredelili posamezne elemente tega procesa in postavili podporo procesu z računalniško aplikacijo K-predlogi. Uvedli so stimulatívne nagrade inovatorjem, promotorjem, organizacijskim enotam in vsem, ki bodo skozi inovacijski proces kakorkoli pripomogli k boljšim rezultatom, dobičku podjetja.

Odločili so se, da bodo vsako leto organizirali svečano podelitev nagrad Inovator leta, na kateri bodo javno predstavili dosežke inovatorjev, doseganje zastavljenih ciljev in ob tej priložnosti najboljše inovatorje še dodatno nagradili.

Da bi pospešili inovacijsko dejavnost in jo naredili učinkovitejšo, bodo velik poudarek dali izobraževanju koordinatorjev in promotorjev. 8. julija so tako organizirali srečanje promotorjev HTZ Velenje in Premogovnika Velenje.

Predstavili so jim rezultate inovacijske dejavnosti, nove dokumente ter računalniško aplikacijo K-predlogi.

Nagovoril jih je tudi vodja inovacijske dejavnosti v Premogovniku Velenje **Bojan Stropnik** in poudaril, da naj bi bili promotorji inovacijske dejavnosti inovatorji po duši.

»Promotorji ste motor inovacijske dejavnosti, morate jo podpirati, od vas je v veliki meri odvisno, kakšne rezultate žanjemo na tem področju,« je poudaril Stropnik.

Skozi učenje do izkušenj

Vodja inovacijske dejavnosti v HTZ Velenje je od 1. aprila letos **Bojan Zorko**. Poleg tega je zadolžen tudi za sistem vodenja kakovosti in je vodilni presojevalec sistema vodenja kakovosti ISO 9001. »Vodstvo HTZ Velenje inovacij-

sko dejavnost v polni meri podpira in pričakuje maksimalne rezultate na tem področju. V vseh organizacijskih enotah želimo doseči boljšo organizacijsko kulturo, vsako sprejemljivo idejo nagraditi,« je nagovoril promotorje.

Bojan Zorko je strojni tehnik in zaključuje študij za inženirja strojništva. Ima skoraj 30 let delovnih izkušenj in je zamenjal že veliko služb. »Menim, da to ni nič slabega.

Človek celo življenje nabira izkušnje in se uči,« je pojasnil.

Delovno dobo je začel v Tehničnih službah izvoza v Gorenju, kjer je pridobil znanja iz trženja in tehnične podpore prodaji, nato pa je bil referent za industrijsko lastnino (prijave patentov, raziskave in pospeševanje inovacijske dejavnosti). Za tem je delal kot programer na CNC-strojih in konstruktor orodij v Orodjarstvu Pečovnik. Osvojil je praktična znanja iz materialov, konstruiranja ter spoznal program AutoCad in ostala moderna orodja.

Podjetniška žilica ga je nato pripeljala do ustanovitve zasebnega podjetja. S poslovnim partnerjem sta imela podjetje za izdelavo lamelnega parketa, nato pa je imel svoje podjetje za uvajanje ISO standardov.

Ob tem se je veliko samoizobraževal na področju računalništva, vodil je tudi računalniške tečaje za otroke in odrasle, saj zelo rad dela z otroki in nasploh z ljudmi. Preden se je zaposlil v HTZ Velenje je deset let delal v Agrini Informatiki v Žalcu, najprej kot programer poslovnih aplikacij, zadnja tri leta pa kot vodja projektov izvajanja programa trgovinske opreme. Bil je tudi predstavnik vodstva za kakovost.

V inovacijsko dejavnost se lahko vključi vsak sodelavec.

Bojan Zorko

Komunikacija prinese ideje

Tako pestra delovna pot nakazuje, da je Bojan Zorko inovativen po duši. »Res je. Kadar pridem pred problem, ga skušam inovativno rešiti. V preteklosti sem naredil že nekaj modelnih prijav različnih izdelkov.

Do inovacij ali vsaj koristnih predlogov pridemo s širokim gledanjem na stvari. Rešitve so lahko preproste, pomembna pa sta znanje in pogled na problem.

Najbolj pomembno pa je še nekaj: o problemih se je treba pogovarjati. Komunikacija prinese ogromno idej, ki postanejo koristni predlogi ali celo inovacije, patenti ...«

Njegovi cilji? »Čim bolje delati, spodbuditi sodelavce h kreativnemu, inovativnemu razmišljanju in skozi sistem

vodenja kakovosti, politiko in vizijo podjetja dosegati zastavljene cilje. Če bomo inovativni, bomo imeli nove izdelke, načine dela, nove oblike poslovanja, kar so osnove konkurenčne prednosti na trgu.

Prepričan sem, da smo inovacijski proces postavili organizirano, odprto in stimulatивно. Vanj se vedno lahko vključi vsak sodelavec. Nihče naj se ne ustraši priprave dokumentov, računalniške aplikacije – če bo potreboval pomoč, jo bo dobil, zato smo tukaj koordinatorji, promotorji, vodje. Veseli bomo vaših inovativnih predlogov, ki jih bomo s skupnimi močmi realizirali in postali sčasoma inovativno podjetje,« je sklenil Bojan Zorko.

Diana Janežič

Predstavitev delovnih oblačil podjetja HTZ Velenje

22. junija je v Muzeju premogovništva Slovenije potekala predstavitev novih modelov delovnih oblačil, ki so jih zašili v HTZ Velenje. Standard delovnih oblačil v svetu in tudi pri nas v Sloveniji se dviguje. Ker prepoznavnost podjetja predstavljajo tudi zaposleni, se zunanja podoba podjetja kaže v urejenosti zaposlenega. Trend osebne varovalne opreme spremlja tudi podjetje HTZ Velenje. Prav je, da gredo v korak s časom tako po funkcionalnosti kot tudi modnem videzu tudi delovna oblačila, ki jih zaposleni nosijo vsak dan.

Proizvodnja delovnih oblačil se prilagaja željam kupca po že znanih ali novih modelih, ki jih oblikujemo skupaj. Uporabljamo preverjene materiale in smo prilagodljivi zunanemu trgu. To potrjuje tudi register kupcev, ki zajema več kot 80 podjetij in vsak ima različen design oblačila. Oblačila so namenjena zahtevnim kupcem, pri katerih cena oblačila ne igra tolikšne vloge. Oblačila so raznolika, dvobarvna, atraktivna. Materiali, ki so uporabljeni, so kvalitetni, klasične debeline, uporabljali smo tudi odsevne trakove. Tako smo osnovne modele delovnih oblačil spreminjali v različne variacije barvnih kombinacij. Predstavljena oblačila so namenjena zaposlenim v jami in morajo biti zaradi nevarnosti eksplozije izdelana iz bombaža ali antistatičnega blaga. Tudi dodatki na žepih morajo imeti listine o skladnosti, da so antistatični. Za žepa je priporočljivo, da so v ploskih oblikah zaradi nevarnosti, da se delavec zatakne za stroj. Upoštevali smo povečano obrabo na kolenih, zadnjicah, oplečku. Kroji morajo biti udobni, zato smo pri hlačah predvidevali, da je delavec velikokrat v počepu.

V jami je veliko premogovega prahu, zato smo upoštevali tudi možnost, da se v določenih delih oblačila ne zbira prah, ki ga industrijsko pranje ne bi odstranilo. Pri oblikovanju oblačil je bil naš navdih logotip podjetja Premogovnik Velenje, tako v barvah kot designu.

Ponudbo delovnih oblačil za Premogovnik Velenje smo želeli nadgraditi, zato smo za osvežitev idej povabili k sodelovanju zunanje sodelavke Jelko Florjančič, Majo Hribar in Matejo Sovič. S pomočjo sodelavcev Premogovnika Velenje in HTZ Velenje smo ocenjevali udobnost, estetski

videz, kakovost in modnost, varnostni učinek in namembnost oblačil.

Zmagovalna kreacija pripada Maji Hribar. Čestitke!

Mag. Saša Jelen

Prebujena šoštanjska Trnuljčica

V Šoštanju so 23. junija odprli prenovljeno Mayerjevo vilo, ki je dolga leta žalostno propadala. Leta 2002 jo je Premogovnik Velenje predal Občini Šoštanj, ki se je odločila za njeno obnovo. Po več kot letu dni so bila oktobra 2009 končana obsežna in zahtevna gradbena, obnovitvena, obrtna in restavratska dela na nekaj več kot 600 kvadratnih metrih notranjih površin ter na 1.700 kvadratnih metrih vrta ob vili.

Vrednost del skupaj z opremo je 630.000 €, od tega je občina 386.500 € dobila iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in od Ministrstva za kulturo RS, ostala sredstva pa je zagotovila iz občinskega proračuna.

Svet Občine Šoštanj je leta 2006 vilo Mayer z vrtom razglasil za kulturni spomenik lokalnega pomena, februarja leta 2007 pa je Zavod za varstvo kulturne dediščine Celje izdelal konservatorski program prenove, ki je bil temelj vseh nadaljnjih obnovitvenih posegov.

Končni rezultat prenove je izjemno kvalitetna in celostna predstavitev arhitekture s konca 19. stoletja. Vila Mayer z vrtom spada med najlepše ohranjene klasične meščanske vile iz tega obdobja. V njej je urejena tudi Mayerjeva soba, posvečena spominu na prvega lastnika in njegovo družino, ki je svoje domovanje postavila pred 110. leti. Dr. Fran

Mayer, odvetnik, je bil dolga leta šoštanjski župan, bil je tudi najbolj zaslužen, da je Šoštanj leta 1931 dobil vodo in bil pobudnik za ustanovitev meščanske šole.

Vrt je izvrsten primer krajinske arhitekturne dediščine in edini ohranjeni primer posebnega okrasnega vrta iz leta 1900 v Šaleški dolini. V njem je še vedno tudi več posebnih vrst dreves.

Nove vsebine

Za obiskovalce so vsak dan med 10. in 18. uro na ogled stalne muzejske zbirke kiparskih del Ivana Napotnika, del zasebne domoznanske zbirke Zvoneta A. Čebula ter hortikulturna zbirka šoštanjskega vrtnarja Alojza Kojca. Izbor razstavljenih del in postavitve razstav so pripravili: mag. Milena Koren Božiček za Napotnikovo zbirko, dr. Tone Ravnikar za Čebulovo zbirko ter Nataša Dolejši in Barbara

Vila Mayer spada med najlepše ohranjene klasične meščanske vile s konca 19. stoletja. Desetletja je spala kot Trnuljčica in propadala. Zdaj je zagotovo vredna ogleda.

Pajk za Kojčevo zbirko.

Z obnovo vile so v Šoštanju dobili še protokolarni prostor, ki je predviden tudi za poročne slovesnosti. V vili je urejena tudi info točka. Prenovljeno podstrešje je odprto razstavišče in v njem bo do konca septembra na ogled razstava projektov Društva krajinskih arhitektov.

V pogodbenih rokih zaključena investicija je rezultat odličnega timskega dela vseh izvajalcev: arhitektov in projektantov podjetja Atelje Piano in Area Ars Velenje, strokovnjakov podjetij Triptih – restavratorski atelje Bogovčič v Ljubljani, Vegrad, Elektro Jezernik, Instalacije Krevzel, za izvedbo zahtevnih gradbenih, obrtniških in restavratorskih del, nadalje mojstrov Mizarstva Silvo Pergovnik iz Raven pri Šoštanju, Stavbnega kleparstva in krovstva Deželak iz Braslovč, Vrtnarstva Sadika iz Velenja in Studia 69 iz Velenja za izvedbo opreme ter podjetij PV Invest Velenje in CEE Ljubljana za strokovni gradbeni in varnostni nadzor. Vseskozi sta nad prenovu vile bdela Zavod za varstvo kulturne dediščine Celje in odgovorna konservatorica preнове Branka Primc.

Šoštanjčani navdušeni

Slovesnosti ob odprtju Mayerjeve vile so se udeležili predvsem številni Šoštanjčani in bili nad videnim navdušeni. V kulturnem programu so nastopili Pihalni orkester Zarja Šoštanj, Oktet TEŠ ter harfistka Katja Skrinar in flavtistka Neva Beriša.

Zbrane je najprej nagovoril župan Občine Šoštanj in poslanec v Državnem zboru Republike Slovenije **Darko Menih**. Zahvalil se je vsem, ki so kakorkoli prispevali k prenovi vile, ter dejal: »S projektom preнове vile in vrta, ki mu bo sledila še prenova preostalega dela nekdanjega vrta, ter s postavitvami stalnih zbirk Občina Šoštanj izkazuje izjemno naklonjenost do šoštanjske bogate kulturne tradicije in ohranja naš arhitekturni biser.

Stalna postavitev del kiparja Ivana Napotnika predstavlja poklon lokalne skupnosti velikemu umetniku in prispeva k trajnemu ohranjanju njegovega spomina. Narod, ki ne zna dovolj spoštovati svojih prednikov, počasi izgublja svojo identiteto in prav gotovo je kultura tista, ki ga dvigne iz anonimnosti. Ni skrivnost, da je kultura ena izmed prednostnih nalog občinske politike, če želimo Šoštanj spet potegniti iz kulturnega mrtvila zadnjih nekaj desetletij. Mogoče se Šoštanjčani v tem trenutku ne zavedamo, kakšno bogastvo imamo v svojem okolju. Ne premišljujemo o tistem, česar nimamo, ampak o tem, kaj lahko naredimo iz tega, kar imamo.«

Generalna direktorica Direktorata za kulturno dediščino **Damjana Pečnik** je poudarila, kako pomembno je ohranjanje bogate kulturne preteklosti. »Na prenovu Mayerjeve vile ste lahko ponosni, saj je bila v zelo slabem stanju. Niste se odločili, da jo porušite, temveč ste združili voljo, znanje in denar, da ste jo obnovili in ji dali vsebino. Tako ste povezali preteklost in prihodnost. Na Ministrstvu za kulturo spomenikov ne vrednotimo v denarju. Spomeniki tako državnega kot lokalnega pomena so v prvi vrsti naša kulturna dediščina, ki nam daje kulturno identiteto,« je dejala ter pohvalila delo vseh pri projektu vile Mayer, še posebej konservatorjev.

Dr. Milan Medved, direktor Premogovnika Velenje, je v svojem nagovoru med drugim izpostavil tvorno sodelo-

Slovesnosti ob odprtju Mayerjeve vile so se udeležili predvsem številni Šoštanjčani in bili nad videnim navdušeni.

vanje Premogovnika Velenje in Občine Šoštanj v zadnjih letih pri razvojnih ambicijah občine. »Skrbeli bomo, da bo naše sobivanje še naprej koristno in prijetno. Ne le zaradi zagotavljanja delovnih mest v energetiki.« Dejal je še, da ima Premogovnik Velenje tudi na področju Vile Široko veliko načrtov, ki so povsem podrejeni razvojnim načrtom občine.

Poskrbel je za posebej prijetno presenečenje s tem, ko je občini podaril enega izmed kipov Ivana Napotnika, ki ga je imel v lasti Premogovnik Velenje. S kipcem Ikarus je zbirka Napotnikovih del v vili Mayer še dopolnjena.

Diana Janežič

Napotnikov Ikarus v lasti Premogovnika Velenje se je pridružil stalni zbirki Napotnikovih del v prvem nadstropju Mayerjeve vile.

Demenca – ko nič ne boli, pa je kljub temu vse narobe

S podaljševanjem življenja se v vseh razvitih državah skokovito povečuje število bolnikov z demenco. Podoben trend ugotovljamo tudi v Sloveniji. Pričakovana življenjska doba se v zadnjih 50 letih vsakih 4 do 5 let podaljšala za 1 leto. Število starejših od 65 let se je v Sloveniji samo v obdobju od 1998 do 2008 povečalo za 24,4 odstotka, število starejših od 80 let pa kar za 65,9 odstotka.

Po letu 2020 naj bi bil že vsak četrti Slovenec nad mejo 65 let. Vsakih 5 let višja starost približno podvoji verjetnost za nastanek demence. Število bolnikov z demenco se tako povečuje hitreje kot število starejših. Prav zato je Evropski parlament že pred leti razglasil demenco za javno-zdravstveno prioriteto.

V Sloveniji še nimamo primerne registra bolnikov z demenco, žal pa doslej tudi ni bila opravljena nobena epidemiološka raziskava, ki bi nam razkrila dovolj zanesljive podatke o številu bolnikov. Tako si lahko pomagamo le s podatkih tujih raziskav. Ob predpostavki, da v Sloveniji ni bistvene razlike v prevalenci demence, se lahko primerjamo z razvitimi deželami Evrope.

Iz prevalence demence v posameznih starostnih skupinah in števila prebivalcev ocenjujejo, da je letos v Sloveniji že skoraj 30.000 bolnikov, v naslednjih 10 letih pa se bo število povečalo za 40 odstotkov.

Premalo zdravnikov

Po zaprtju gerontološke klinike v Trnovem smo, v nasprotju s precejšnjim delom Evrope, ostali brez geriatrov ter ustrezne celovite in tudi tretjestopenjske obravnave starostnikov. Po analogiji zmotnega načrtovanja razvoja zdravstva v Sloveniji bi pred leti prav lahko ostali tudi brez pediatrije, ki je le antipod geriatriji. Obravnava bolnikov z demenco je tako v domeni psihiatrov in nevrologov. Zadnje čase počasi prehaja tudi v domeno internistov in družinskih zdravnikov.

Kljub majhnosti Slovenije so razlike v dostopnosti do zdravnika še vedno prevelike. V posameznih regijah Slovenije pride na enega psihiatra celo 70.000 in več prebivalcev. Če prištejemo tudi nevrologe, ki jih je manj kot psihiatrov, se položaj nepomembno izboljša.

Še bolj kot dostopnost pa je pomembna ustrezna obravnava, ki je od regije do regije zelo različna. Dostopnost do najosnovnejše slikovne metode – računalniške tomografije – se je v zadnjih letih precej izboljšala, ostale preiskave pa so za večino žal še vedno nedosegljive. Na Psihiatrični kliniki v Ljubljani se je v letih od 2000 do 2008 število obravnav starejših povečalo za 40,6 odstotka. V istem obdobju se je število starejših povečalo »le« za 19,4 odstotka. Kljub povečanju števila sprejemov potrebe po bolnišničnem in ambulantnem zdravljenju še presegajo možnosti.

Vrste demence

Z demenco označujemo skupek bolezenskih znakov, od motenj spomina do zmanjšane sposobnosti orientacije in razumevanja. Pri bolnikih ugotovljamo osiromašeno

mišljenje, računske zmožnosti, učne sposobnosti, govorno izražanje in presojanje. Upad omenjenih sposobnosti bolnika prizadene, upočasni in včasih celo onemogoči izvajanje običajnih dnevnih dejavnosti. Opazno zmanjša sposobnost za obvladovanje čustev, socialnega vedenja ter motivacije.

Demenco lahko povzroča več kot 200 različnih bolezni. Najpogostejši vzroki zanjo so Alzheimerjeva bolezen (50–65 %), demenca z lewyjevimi telesci (10–15 %) ter mešane oblike demence in okvara možganskega žilja. Poznamo nekaj vrst demence, in sicer: Alzheimerjevo bolezen, demenco pri ishemični okvari možganov, demenco pri Parkinsonovi bolezni, Pickovo bolezen, Jakob–Creutzfeldtovo bolezen, reverzibilno demenco in navidezno demenco ali psevdodemenco.

Danes je vse pogostejša mešana demenca, pri kateri ima bolnik znake degenerativne možganske Alzheimerjeve bolezni in spremembe možganov zaradi motenega možganskega krvnega pretoka hkrati. S starostjo se tveganje za njen nastanek povečuje.

Znaki demence

Vseh motenj spomina pa ne moremo enačiti z demenco. Starejši ljudje se včasih ne morejo spomniti določenega podatka. Po daljšem ali krajšem premisleku ga uspejo priklicati v spomin. Z leti te težave običajno ne napredujejo in so del normalnega pešanja spominskih funkcij v starosti. Zdravnika bomo obiskali, ko se nam samim zdi, da smo začeli pozabljati ali ko nas na to opozorijo drugi. Pozorni moramo biti predvsem na spremembe, ki vplivajo na normalen potek vsakdana. Z napredovanjem bolezni bolnik z demenco pri običajnih vsakodnevnih aktivnostih potrebuje vse več pomoči, dokler ni povsem odvisen od druge osebe.

Najzgodnejši znak demence je praviloma le blaga motnja pozornosti. Bolnik ne zmore slediti pogovoru, posebno v večji skupini. Izogiba se družbe in se umika v samoto, pogosto z izgovorom, da je pač star in utrujen. Za stvari, ki so ga do nedavnega veselile, se ne zanima več. Počasi prihajajo v ospredje pozabljivost, čustveni umik, žalost in otopelost. V tem obdobju je začetno demenco zelo težko ločiti od depresije.

Vse bolj so izražene tudi spominske motnje. Bolnik pozabi, da pozablja! Pogosto se ponavlja in večkrat ponovi že povedano. Če ga svojci na to opozorijo, postane jezen, odklonilen in nezaupljiv.

O demenci, neodvisno od vzroka, govorimo tedaj, ko na-

predujoče slabšanje intelektualnih sposobnosti in spomina pomembno zmanjša zmožnost sporazumevanja, logičnega mišljenja, zmožnost orientacije v času, kraju in prostoru. Bolnik z demenco ni sposoben samostojno skrbeti zase. Vedenjsko postaja vse bolj težaven, se izgublja, s svojim ravnanjem pa ogroža sebe in druge.

Alzheimerjeva demenca

Najpogostejšo obliko demence imenujemo po psihiatru Aloisu Alzheimerju. Pred skoraj stotimi leti je prvi opisal večletno, postopno upadanje intelektualnih in spominskih sposobnosti pri svoji bolnici. Po bolnični smrti jih je povezal s spremembami na možganih. Propadanje živčnih celic in povečana količina amiloida povzročita postopen upad višjih živčnih dejavnosti.

To obliko demence zato imenujemo tudi degenerativna demenca. Začne se neopazno z motnjami kratkoročnega spomina. V zgodnjem obdobju se bo bolnik motnje spomina zavedal in bo do njih kritičen. Kasneje tega ne bo več opazil, spominske vrzeli pa bo nadomestil z zgodbicami. Postopno se pojavljajo tudi vedenjske spremembe. Bolnik je pogosto potr in brezvoljen. Mišljenje postaja vedno bolj okorno, zgradba misli poenostavljena, abstraktnega mišljenja ni več sposoben. Besedni zaklad se zmanjša. Pogosto ne najde besed za povsem enostavne predmete. Poseben problem predstavlja izguba orientacije v prostoru in kraju. Bolnik lahko mirno odtava od doma in ne zna nazaj.

Demenca, ki je posledica motnje v prekrvavitvi možganov, se razlikuje od tiste, ki je posledica degenerativnih sprememb. Žilna demenca je praviloma časovno povezana z možgansko kapjo. Ponavljajoče se kapi stopničasto slabšajo bolnikovo stanje. Zelo zgodaj v poteku bolezni so prizadete sposobnosti višjega živčevja: motnje branja, pisanja, računanja, konstrukcije, pa tudi vedenjske in osebnostne spremembe. Bolnik se zelo hitro spreminja, tako da ga svojci skoraj ne prepoznajo. Aktivnost se je prelevila v potrnost, brezvoljnost, prepirljivost in eksplozivnost. Zaradi drugih bolj opaznih motenj so spominske motnje pogosto v ozadju.

Upočasnimo bolezen!

Demence ne moremo preprečiti, z zdravim načinom življenja pa lahko njen potek pomembno upočasnimo. Raziskave zadnjih let so pokazale na prepletanje dejavnikov tveganja za aterosklerozo in demenco. Presenetljiva je povezava med dejavniki tveganja za aterosklerozo in degenerativno demenco Alzheimerjevega tipa. Pogostost previsokega krvnega tlaka v srednji življenjski dobi je neposredno povezana s pogostejšo Alzheimerjevo demenco v kasnejših letih. Takšna povezava je bila jasna tudi pri tistih, ki sicer niso imeli za previsok krvni tlak značilnega zoženja arterij. Demenca mešanega tipa je pogostejša pri bolnikih s sladkorno boleznijo in bolnikih z visokimi vrednostmi maščob v krvi.

Vsi vemo, da le z vajo krepimo mišice. Vaja pa krepi tudi možgane. Ne samo fizična, temveč zlasti umska in socialna aktivnost ter njihovo sozvočje nam polepšajo življenje. Univerza za tretje življenjsko obdobje je zato učinkovitejša od množice zdravil v domači lekarni. A o lastni aktivnosti, lastnem zdravju in življenju odločamo sami.

Demence ne moremo pozdraviti, lahko pa z zdravili

omilimo in upočasnimo upad spoznavnih sposobnosti. Že nekaj let tudi pri nas uporabljamo reverzibilne inhibitorje acetilholinesteraze in zaviralce glutamatnih receptorjev NMDA. Vedenjske motnje je mogoče zdraviti z antipsihotiki, antidepresivi, kratkodelujočimi anksiolitiki in le izjemoma s stabilizatorji razpoloženja. Zdravila žal prejema le približno 20 odstotkov bolnikov z demenco.

Pri zdravljenju demence je pomembna tudi vedenjska terapija. Negovalci bolnikov z demenco poskušajo urnik nege prilagodijo tako, da olajšajo življenje članom družine dementnih bolnikov. Domače okolje moramo spremeniti do te mere, da je za dementnega bolnika varno. Bolnikom z demenco poskušamo ponuditi aktivnosti, ki so jim blizu, jih veselijo, sproščajo in bogatijo. Tako bodo ohranjali ali celo izboljšali svoje funkcionalne sposobnosti ter ublažili depresijo. Nekateri so navdušeni nad glasbo, drugi nad slikanjem, tretji bodo raje telesno dejavni in bodo hodili, telovadili in plesali.

Pomembnejši od zdravil pa je naš odnos do osebe z demenco. Pazljivo moramo prisluhniti bolnikovim potrebam in željam. Upoštevati moramo njihovo osebnost in se hkrati zavedati njihove bolezni, kar pa ni lahko. Skrb za dementnega je za svojca izčrpavajoča, tako fizično kot psihično. Dementni osebi moramo zagotovimo varno, strpno in zaupanja vredno okolje, v katerem se bolnik ne bo počutil kot nemočna žrtev svoje bolezni, temveč kot enakovreden član družine in družbe.

Poznavanje demence se v zadnjem desetletju počasi izboljšuje. Ljudje čedalje bolje poznajo bolezenske znake. Zavedajo se posledic demence ter možnosti zdravljenja in zato pogosteje iščejo pomoč že v začetnih stadijih bolezni. Mnogi še vedno enačijo bolezenske znake s posledicami staranja in menijo, da pomoč ni mogoča.

Pomemben korak naprej v primerni skrbi za bolnike z demenco so v preteklem desetletju naredili zavodi na področju socialnega varstva, predvsem pa Univerza za tretje življenjsko obdobje. Pravočasno aktiviranje telesnih in umskih potencialov, predvsem pa redna aktivnost na telesnem in psihičnem področju lahko pomembno upočasnijo razvoj demence.

Janez Poles

15. Mednarodni atletski miting – vrhunec poletne sezone

1. julija je na Mestnem stadionu potekal že 15. tradicionalni atletski miting ob dnevu rudarjev. Velenjski miting, ki že nekaj let velja za največjega v Sloveniji in je tudi edini miting iz serije Evropske atletske zveze (EAA) pri nas, je zopet postregel s kopico najboljših slovenskih in tujih atletskih zvezdnikov. O odličnosti letošnje zasedbe pričajo tudi trije novi rekordi Mestnega stadiona.

Kot je že v navadi, se je miting pričel s tekmovanjem selekcij Atletskega kluba Velenje, v nadaljevanju pa je sledilo 16 disciplin v članski konkurenci s tekmovalci iz 29 držav. Velenjski atletski klub je v boj poslal štiri atlete.

Ob pogledu na štartno listo je bilo zagotovo največ pričakovati od ženskega skoka v daljino. Prijavljeni sta bili tako olimpijska zmagovalka iz Pekinga, Brazilka Maurren Higa Maggi, kot olimpijska podprvakinja iz Pekinga in prvakinja iz Aten, Rusinja Tatjana Lebedjeva. Žal se prva ni uspela pojaviti na zaletišču, ker je v Barceloni zamudila letalo, slednja pa se vrača po operaciji Ahilove tetive in v Velenju ni pokazala dobre pripravljenosti. Kljub slabemu nastopu je Lebedjeva Velenje zapustila z dobrimi vtisi in obljubila, da se gledalcem oddolži naslednje leto, ko bo na zaletišče prišla pripravljena za skoke, višje od 7 m.

Zmagovalka ženskega skoka v daljino je tako postala Rusinja Balayeva s 6,61 metra. Najboljša Slovenka je bila s petim mestom in preskočenimi 6,31 metra Nina Kolarič, na šesto mesto pa je doskočila Nina Kokot (6,25 m). Kokotova, ki sicer med letom trenira in študira v Združenih državah Amerike, je po tekmovanju povedala, da v Velenju vedno rada tekmuje in se ji zdi, kot da ji domača publika da krila. V moški konkurenci je z 8,08 metra zmagal Rus Pavel Šalin, Velenjčan Dario Čivič je bil s 6,97 metra deseti. Z nekoliko slabšim skokom skakalk v daljino pa so za pravi spektakel zopet poskrbeli šprinterji na najkrajši disciplini mitinga, to je 100 metrov. Prvi je v cilj priteknel Michael Frater, z novim rekordom stadiona (10,19). Najhitrejši Slovenec, Matic Osovnikar, je bil tokrat peti, s časom 10,49, po teku pa je dejal, da je njegova forma

Odlično in številno občinstvo, lepa urejenost stadiona in izvrstna konkurenca so dejavniki, ki privabljajo. Naj bo tako tudi naslednje leto, ko se vidimo na Mestnem stadionu na 16. Mednarodnem atletskem mitingu v počastitev dneva rudarjev!

sicer boljša, kot jo pokaže na tekmi. Velenjčan Dejan Škoflek je bil enajsti z rezultatom 10,81.

V ženskem teku na 100 m je zmagovalka postala Čehinja Katerina Čechova (11,54), ki je na mitingu to razdaljo sicer odtekla dvakrat. Za najboljšo slovensko uvrstitev je s četrtem mestom poskrbela Velenjčanka Maja Mihalinec, še ena povratnica s študija v ZDA. Mihalinčeva, ki je bila glede na že dolgo trajajočo tekmovalno sezono s tekom na 100 m zadovoljna, zaradi napake šarterterja ni uspela teči 200-meterske razdalje, kjer je zmagovalka postala Jamajčanka Anneisha McLaughlin (23,08).

Slovenci smo imeli na mitingu dve uvrstitvi na prvo mesto, in sicer je kopje najdlje letelo letos odlični Martini Ratej, ki je s 61,85 metra postavila rekord stadiona, v skoku v višino pa je ob nekoliko slabši konkurenci zmago slavil Rožle Prezelj (2,19

metra). Odlična zasedba v teku na 3000 m z zaprekami je prinesla še eno izboljšanje rekorda stadiona. S časom 8:15,00 si rekord zdaj lasti Etiopijec Robe Gary.

Organizacijski odbor mitinga, na čelu s predsednikom Atletskega kluba Velenje mag. Marjanom Hudejem, je z izvrstnimi rezultati in udeležbo na mitingu zadovoljen. Po njegovih besedah je miting letos obiskalo več kot 3.000 gledalcev, kar je v zvezi z atletskim mitingom tudi svojevrsten rekord stadiona. Tekmovalci, tako slovenski kot tuji, radi tekmujejo v Velenju in se zato vanj tudi velikokrat vračajo. Neredki so med njimi takšni, ki miting ob dnevu rudarjev vidijo kot vrhunec poletne sezone v Sloveniji.

mm

Plavalna skupina Delfinčki

Plavalna skupina Delfinčki, ki deluje pod okriljem Plavalnega kluba Velenje, je skupina s posebnimi potrebami, ki se uči plavanja po metodi Halliwick. Omenjena metoda temelji na filozofiji, ki poudarja pomen prijetne izkušnje, zadovoljstva, veselja, sproščenosti ter tesnega sodelovanja med učencem in vaditeljem. Znanje nadgrajujemo na osnovi že usvojenega znanja in spretnosti. Halliwick metoda pripisuje velik pomen tudi prostovoljskemu delu.

Igre v vodi na zimskem vikendu na Rogli

Pred petimi leti, ko je bila plavalna skupina Delfinčki ustanovljena, je bilo vanjo vključenih 5 otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, letos pa je vadbo obiskovalo že 25 plavalcev. Omenjene plavalne skupine pa ne bi bilo brez prostovoljcev, ki posvečajo svoj prosti čas našim razigranim delfinčkom.

Skozi celo leto so tako plavalci kot prostovoljci pridno obiskovali vadbe v pokritem bazenu Velenje. V marcu smo nekateri preživeli vikend na Rogli, kjer smo imeli poleg plavanja še aktivnosti na snegu, ustvarjalne delavnice, tombolo in nočni pohod. Nekaj naših plavalcev si je čez leto pridobivalo izkušnje tudi na plavalnih tekmovanjih.

Sedem prostovoljcev, ki so z nami že nekaj let, je sodelovalo na natečaju Naj prostovoljec/prostovoljka leta 2009, za Naj projekt pa je bila prijavljena tudi plavalna skupina Delfinčki. Tako smo bili letos že drugič povabljeni na pogostitev in podelitev priznanj k predsedniku Republike Slovenije dr. Danilu Türku.

Ob koncu šolskega leta smo se prostovoljci, plavalci in njihovi starši zbrali na zaključnem pikniku. Dr. Milan Medved je prisluhnil naši prošnji, zato nam je Premogovnik Velenje priskočil na pomoč pri organizaciji piknika.

Za eno popoldne so nam odstopili Lukovo vilo, poskrbeli za hrano in pijačo ter nas obdarili s praktičnimi darili. Prostovoljcem smo se zahvalili za njihovo nesebično pomoč, plavalcem pa smo podelili plavalna priznanja in medalje. Na koncu smo se pozabavali tudi z žongliranjem in modelirnimi baloni, iz katerih smo oblikovali rože, kužke in sablje.

Popoldan je prehitro minil, mi pa smo se imeli odlično, kljub dežnim kapljam.

Še enkrat bi se rada zahvalila Premogovniku Velenje, ki nam je omogočil, da smo se lahko na zaključnem pikniku zbrali vsi, ki smo vpleteni v projekt plavalne

skupine Delfinčki. Želim si, da bi podobno sodelovanje ohranili tudi v prihodnje.

Ogromno priznanje ter zahvala pa gre tudi vsem našim prostovoljcem, ki so s svojo pozitivno energijo veliko prispevali k prijetnemu vzdušju in dobremu počutju naših plavalcev.

Nastja Brišnik

Zaključni piknik plavalne skupine Delfinčki – prostovoljci in plavalci – pri Lukovi vili

Pred prijateljsko tekmo NK Rudar in NK Šmartno 1928 - oba kluba odlično sodelujeta, a na igrišču je šlo potem zares in Rudarji so zmagali s 4:1.

Cilj: čim bolj pri vrhu

Ljubitelji nogometa so se ga letos lahko naužili v polni meri, a komaj so se svetovni nogometni virtuozni vrnili v svoje klube ali odšli na zaslužen počitek, že so ponekod znova oživel klubi nogometni stadioni. Tudi v Sloveniji, kjer se je 17. julija začelo novo nogometno prvenstvo.

Nogometaši Rudarja so dober mesec priprav preživeli na domačem stadionu in na Rogli, na obeh lokacijah pa so odigrali tudi nekaj prijateljskih tekem. »Plan priprav smo stoddstotno izpolnili,« je dejal trener članske ekipe NK Rudarja **Bojan Prašnikar**. »Drugo vprašanje pa je, koliko smo resnično pripravljene. To se bo pokazalo v prvenstvu. Zastavili smo si dolgoročni cilj – dvigniti nivo igre na precej višji nivo in zato potrebujemo nekaj časa. Prav tako je pomemben tudi start v novo prvenstvo, zato bomo z večjim ritmom nadaljevali.«

Nogometaši so pohvalili potek priprav, način dela in svojo pripravljenost. Poškodb in odsotnosti igralcev je bilo na začetku sezone veliko manj, kot jih je bilo ob koncu spomladanskega dela.

Ekipa je dokaj spremenjena. Prašnikar: »Upam, da ta problem, da smo ekipo precej spremenili, ne bo vplival na igro. Imamo dokaj mlade, perspektivne novince, ki bodo zagotovo potrebovali nekaj časa za prilagajanje tako v člansko ekipo kot na igranje v 1. Slovenski nogometni ligi.« Med pripravami in na prijateljskih tekmah se je izkristalizo-

zirala širša enajsterica, ki bo nosilna. V vratih je to Savić, v zadnji vrsti igrajo Dedić, Jeseničnik, Berko, Kolsi, Kramar in Ramšak, v vezni liniji so Korun, Metelko, Kronaveter in Grbić, pa tudi Roj, Trifković, Tolimir in Renato. V konico napada se počasi vrača Mešić, tukaj pa so še Tomčak, Djermanović in Bratanović.

»Naš cilj je biti veliko boljši, ko smo bili v lanskem prvenstvu, vsekakor pa čim bolj pri vrhu. Nobenega nasprotnika se ne bomo ustrašili in skušali bomo zbrati čim več točk,« pozitivno razmišlja Bojan Prašnikar.

dk

Razpored tekem NK Rudar v 1. SNL, sezona 2010/11 do 11. kroga

V 1. krogu, 17. julija, je NK Rudar gostoval pri Olimpiji.

2. krog, 24. julij – Rudar : Maribor,
3. krog, 31. julij – CM Celje : Rudar,
4. krog, 7. avgust – Rudar : FC Luka Koper,
5. krog, 14. avgust – Primorje : Rudar,
6. krog, 21. avgust – Rudar : Domžale,
7. krog, 28. avgust – Triglav Gorenjska : Rudar,
8. krog, 11. september – Nafta Lendava : Rudar,
9. krog, 18. september – Rudar : HIT Gorica,
10. krog, 22. september – Rudar : Olimpija
11. krog, 25. september – Maribor : Rudar.

Sezonske nogometne vstopnice

Ljubitelji nogometa lahko pri Športnem društvu naročite sezonske vstopnice za tekme NK Rudar v 1. SNL v sezoni 2010/11. Ogleдали si boste lahko 18 tekem na domačem igrišču in pokalne tekme. Cena sezonske vstopnice je 60 €, za člane ŠD 45 €. Cena vstopnice za eno tekmo je 5 €. Naročila na sedežu Športnega društva, telefon 899-6424.

Ena izmed pripravljalnih tekem v Velenju je bila 29. junija, ko so se Rudarji pomerili z NK Šmartno 1928. Predsednik NK Rudar Dejan Radovanovič je ob uvrstitvi Šmartnega v 2. SNL ekipi podaril nove drese in jim zaželel čim več dobrih rezultatov.

Pred člansko tekmo Rudarja in Šmartnega so se v vročem popoldnevu za žogo podili tudi veterani obeh moštev; boljši so bili gostitelji – NK Rudar NK Šmartno 3:2. foto M. Kovač

Obvestila Športnega društva Skupine PV

Teniški tečaj

Športno društvo vabi člane, starejše od 6 let, v počitniški teniški tečaj. Potekal bo v Teniškem centru Jezero od 16. do 20. avgusta v popoldanskem času. Cena 20 €. Prijave pri Športnem društvu.

Sezonske rokometne vstopnice

Ljubitelji rokometu vabljeni k nakupu sezonskih vstopnic Rokometnega kluba Gorenje Velenje. Z njimi si boste zagotovili stalni sedež, ogled vseh tekem MIK 1. lige in končnice, Pokala Slovenije, vse tekme EHF Pokala, 1. in 2. kroga Lige prvakov, tekme Jarnovičevega memoriala, vse tekme ŽRK Velenje.

Cena vstopnice je 110 €, za člane ŠD 79 €, s plačilom na dva obroka. Imetniki sezonskih vstopnic imajo 10-odstotni popust v trgovinah Nold, Hummel, Music center Dedi, PeroStyling.

Naročila na sedežu Športnega društva, telefon 899-6424.

Kolesarska transversala

Člani Športnega društva lahko **do 1. oktobra 2010** prevzete kolesarsko transversalo A (višja težavnostna stopnja) ali B (nižja težavnostna stopnja).

V ceno 5 € so vključeni zemljevid, kartončki za zbiranje žigov in knjižica Z gorskim kolesom po Šaleški dolini in njeni okolici.

Vse naštetu dobite na sedežu Športnega društva.

Tečaj jahanja

Športno društvo v sodelovanju s Konjeniškim klubom Velenje organizira **do oktobra 2010** za člane društva učenje jahalnih veščin.

Udeleženci morajo biti starejši od 12 let.

Prijavite se lahko s predložitvijo športne izkaznice pri Konjeniškem klubu Velenje.

Jesen v Kranjski Gori od 30. 9. do 3. 10. 2010

3-dnevni aktivni oddih

polpenzion v hotelu Alpina	32 €
polpenzion v hotelu Prisank	41 €
polpenzion v hotelu Larix	44 €
najem APT Vitranc za 2-4 osebe na dan	47 €
najem APT Vitranc za 3-5 oseb na dan	52 €

V ceno so vključeni:

- polpenzion v hotelu, najem apartmaja, igranje tenisa, malega nogometa, košarke, odbojke, kolesarska tura, pohod (letno sankanje doplačilo).

Doplačila:

- turistična taksa, prijava in zavarovanje 1,5 € na osebo na dan, - dodatni samopostrežni obrok v hotelski restavraciji 14 € na osebo na dan.

Ugodnosti:

1. nočitev oziroma najem APP,
2. samopostrežna zajtrk in večerja v hotelski restavraciji (pri nastanitvi v hotelih),
3. neomejeno kopanje v bazenih hotelov Špik in Aqua Larix ter bazenu sprostitvenega centra Kompas,

4. prost vstop v večnamensko športno dvorano Vitranc – fitness,
5. hotelska animacija,
6. brezplačni prevoz hotel Špik-Kranjska Gora-hotel Špik.

Popusti:

na dodatnem ležišču v dvoposteljni sobi z dvema odraslima biva prvi otrok do 12 let brezplačno, drugi otrok nad 12 let ima 30-odstotni popust, na osnovnem ležišču v dvoposteljni sobi z eno odraslo osebo imajo otroci od 3 do 12 let 30-odstotni popust, tretja odrasla oseba v sobi ima 10-odstotni popust.

Način plačila:

- v 3 mesečnih obrokih z odbitki od plače.

Prijave zbiramo na sedežu Športnega društva **do vključno 10. septembra oziroma do zasedbe mest** zaradi rezervacije.

Pika bo letos raziskovala poklice

PikIN festival
Velenje, Slovenija

V Velenju že potekajo priprave na največji slovenski otroški festival, ki bo letos na različnih prizoriščih potekal med 19. in 25. septembrom, kar nekaj dogodkov pa se bo v mestu zvrstilo že pred začetkom festivala.

Rdeča nit letošnjega festivala bodo poklici, častna pokroviteljica pa bo dr. Manca Košir.

Organizatorji – Festival Velenje s partnerji: Medobčinsko zvezo prijateljev mladine Velenje, Knjižnico Velenje, Mladinskim centrom Velenje, Muzejem Velenje in Javnim skladom za kulturne dejavnost – bodo letos v sedmih festivalskih dnevih priredili več kot 60 gledaliških, lutkovnih, plesnih in glasbenih dogodkov, na osrednjem prizorišču ob Velenjskem jezeru bo vsak dan mogoče ustvarjati v 100 Pikinih ustvarjalnih delavnicah, v mestu bodo odprli več Pikinih razstav, otroci se bodo lahko

predstavili na Pikinem glasbeno-plesnem vrtljaku, se podali na Pikin planinski pohod, sodelovali v likovnem natečaju »Kaj bom, ko bom velik?«, cel september pa uživali v predstavah Pikinega kina.

Festival bodo letos s svojim obiskom in nastopi popestrili mladi predstavniki partnerskih in prijateljskih mest MO Velenje (Esslingen – Nemčija, Udine – Italija, Vienne – Francija, Albacete – Španija, Split – Hrvaška, Prievidza – Slovaška, Schiedam – Nizozemska, Norrköping – Švedska ter Neath Port Talbot – Velika Britanija), ki bodo na zaključnem Pikinem dnevu predstavili najbolj značilne poklice njihovih držav.

Organizatorji bodo skupaj z osnovnima šolama Gorica in Gustava Šiliha letos v Velenju gostili tudi prijatelje iz mest Sarajevo in Valjevo, ki bodo na festivalu predstavili košček njihove kulture.

»Če kaj, potem so med mojimi spomini na otroštvo še danes živa pričakovanja počitnic na morju. Vsak otrok ima pravico do teh spominov, pravico do sreče slanega okusa in sonca, ki zahaja v valove. Zato pomagajmo: peljimo jih na morje – skupaj.«

dr. Janez Potočnik, evropski komisar za znanost in raziskave

Tudi letos med junijem in septembrom Rdeči križ Slovenije organizira nacionalno akcijo zbiranja sredstev Peljimo jih na morje! Zbrani prispevki bodo otrokom in starejšim iz socialno šibkejših okolij v letoviščih Rdečega križa Debeli rtič in Punat na Krku pomagali za nekaj dni okusiti morje in nepozabne počitnice.

Svoj prispevek lahko nakažete s plačilnim nalogom BN 02 na račun 03100-1234567891, sklic 00 937030, ali pa pošljite SMS z besedo MORJE na 1919 (akcijo podpirata Mobitel in Simobil).

Za več informacij obiščite www.rks.si/morje

Vnaprej iskrena hvala za solidarnost in dobro dejanje.

Izlet Kluba upokojencev na obalo

Članice in člani Kluba upokojencev Premogovnika Velenje so lani pokazali veliko zanimanje za izlet na Slovensko obalo. Zato vas letos znova vabimo v ta konec naše domovine. Izlet bo v **sredo, 8. septembra 2010.**

Z avtobusom se bomo popeljali skozi Luko Koper in si ogledali naše največje pristanišče. Nato se bomo odpeljali skozi vedno bolj mondeni Portorož do Fiese. Po kosilu bomo ob obali odšli do Pirana in si ogledali tamkajšnji akvarij. Nato se bomo vkrkali na barko in si slovensko obalo ogledali še z morske strani. Po ribjem pikniku se bomo izkrkali v Izoli in se po krajšem sprehodu ob obali odpravili proti domu.

Leta 1957 je sesalni bager Peter Klepec začel z izkopom morskega dna na severni obali Kopra. Prvo ladjo, čezoceanko po imenu Gorica, last slovenskega ladjarja Splošne plovbe iz Pirana, so privezali leto in pol kasneje. Po desetih letih je bila dokončana železniška proga do Kopra. Prvi kontejnerji so se pojavili leta 1973, ko je letni promet dosegel skoraj dva milijona ton. Leta 1984 je bil predan v uporabo še terminal za razsute tovore. Od konca osemdesetih let do danes je skupni pretovor v Luki Koper narasel od 5 na 16 milijonov ton.

V piranskem akvariju si bomo ogledali ribe, ki živijo v slovenskem morju ali Tržaškemu zalivu, občasno pa je na ogled tudi kakšna redka riba, ki priplava z juga. Ob prenovi akvarija so prenovili tudi sosednji Ribiški trg, s fontano v obliki delfina in enega redkih še ohranjenih kamnitih sramotilnih stebrov v Sloveniji. Da med potjo ne bomo lačni, bomo za malico pripravili sendviče.

Prispevek udeleženca izleta je **20 EUR**, razliko krije KU PV. Prijavo in plačilo lahko opravite v klubski pisarni v **sredo, 18. avgusta, od 9. do 11. ure, do zasedbe 100 mest.** Odhod avtobusov je **ob 7. uri** z osmega perona Avtobusnega postajališča Velenje.

Pridružite se nam!

ZAHVALA

OB SMRTI OČETA, MOŽA, SINA IN BRATA

JOŠKA KORENA

SE ISKRENO ZAHVALJUJEMO JOŠKOVIM BIVŠIM SODELAVCEM V OBRATU HTZ OUTN - RUDARSKI DEL ZA DENARNO POMOČ TER ZA DAROVANO CVETJE IN SVEČE. ISKRENA HVALA TUDI ČASTNI STRAŽI, RUDARSKI GODBI IN KOLEKTIVOMA HTZ VELENJE IN PREMOGOVIKA VELENJE ZA VSO IZKAZANO POMOČ.

OTROCI NACE, NINA IN ŽIGA TER ŽENA SABINA, MAMA IVANKA, SESTRA IN BRATA Z DRUŽINAMI

Nagradna križanka HTZ Velenje

							AVTOR: DUŠAN KOVAČIČ	1. DEL GESLA	DUHOVITA ZGODBICA O ZNAMENITEM ČLOVEKU	AMERIŠKI IGRALEC BEATTY	ERNA MUSER	OBŽALO- VANJE	LADJSKI VIJAK	IBSENOVA DRAMA	NAŠ PISATELJ (FRANC) MEŠKO	IMITACIJA PREDMETA ZA REKLAMO
							ŽENSKA NA MODNI PISTI									
							UTIŠANOST									
							STARI OČE			IZDELOVALEC SIROV						
							EDVARD KOCBEK			MOKA IZ GOMOLJEV MANIJOKA						
							SOPROG			JUNVAŠKI EP						
													ELA PEROCI AMERIŠKI KOŠARKAR BRYANT			
	NEKDANJI JAPONSKI VOJAKI	ČLOVEK Z BOLESTNO TEŽNJO PO RAZKRIVANJU	BORUT VESELKO	ANGLEŠKI PISATELJ FLEMING	VEČJA SKUPINA ŽIVALI ISTE VRSTE	SOLMIZACIJSKI ZLOG OSKRBA		MAMILO IZ IZCEDKA GLAVIC MAKA					VLANJI GLAS BENEŠKI POGLAVAR			
EGOIST								MESTO V ŠPANJI VERSKA LONČINA						DEJAVNOST ARTISTOV	ZADNJI ODSEK ČREVEŠA	
SLIKARSKA TEHNIKA								ŠIBKEJŠI VETER AMERIŠKI IGRALEC (JAMES)				BRENCELJ STARO- GRŠKO TEKMOVANJE				
MURSKA SOBOTA			NEDORASEL ČLOVEK GLAVNI ŠTEVNIK					STOJALO S POLICAMI								
ČUTILO ZA SLUH IN RAVNOTEŽJE				SPLOŠNA DAJATEV MOČNA TRENUTNA SVETLOBA				NA ANGLE- ŠKIH OTOKIH POPULAREN PLES				TOMAŽ NOSE SNOPEK				
UPODOBITEV S ČRTAMI						JAZZIST (KING) COLE DEL POSODE		NAŠ SLIKAR IN ILUSTRATOR MAVEC			KAČJI GLAS PREDSTOJNIK SAMOSTANA					
KAJNOV BRAT					AMERIŠKA IGRALKA DELANY				MALI OGLAS, INSERAT							
AMERIŠKI KITARIST HENDRIX					NIKOLAJ OMERSA KVARTAČ		DRUGI RIMSKI PAPEŽ	JAN NERUDA	PROSTOR ZA IGRE	ČVEKANJE	IZDELEK IZ RASTLINSKIH VLAKEN, ZA PISANJE, TISKANJE IN ZAVLANJE IVAN MINATI	ZNOJ DRUŽINA ZVERI			PARADIŽ, EDEN	
IVAN CANKAR			ORODJE ZA GLAJENJE LESA POPEVKA													
PRITOK LJUBLJANICE						JEZIKOSLOVJE										
SADNO DREVO ALI NJEGOV ROBIDNICE PODOBEN SAD						NAŠ KOŠARKAR (MARKO)										
OTOŽNI TONSKI SPOL				ZDRAVILNA RASTLINA				NEODLOČEN IZID ŠOK IZ MLETEGA GROZDJJA				ZELIŠČNI NAPITEK				
MEJNA REKA MED BIH IN HRVAŠKO				PREMETENEC			PRIVLAČ- NOST, MIKAVNOST									
OSLOV GLAS				AMERIŠKA IGRALKA MACGRAW URS IMBODEN			OSNOVNA ŠOLA IZTOK REMS			EROS RAMAZZOTTI						
UNIVERZA																
MESTO V ITALJANSKI PROVINCI TERAMO					POGODBA O NAJEMU LADJE ALI LETALA											

Nagradna križanka HTZ Velenje

Geslo napišite na dopisnico in jo pošljite do 20. septembra na naslov: uredništvo Rudarja, Premogovnik Velenje, Partizanska 78, 3320 Velenje. HTZ Velenje bo tri izžrebane reševalce nagradil s praktičnimi nagradami.

Rešitev nagradne križanke Premogovnika Velenje, objavljene v Rudarju 6/2010, je geslo: »Čestitamo za dan rudarjev«. Nagrajenci so Dragica Vidmar, Šmartno ob Paki, Zoran Tomić, Velenje in Vinko Širec, Majšperk. Nagrade bodo prejeli po pošti. Čestitamo!

MÓDEO

MODERNA DELOVNA OBLAČILA

HTZ

Harmonija tehnologije in znanja

03 587 57 64

**TRGOVINA S POPRAVLJALNICO
ČEVLJEV IN TORB TER IZDELKOV
IZ USNJA IN TEKSTILA ...,
NA KERSNIKOVI 13 V VELENJU!**

